

Mahjas Beefis ar pe-

litumeem malkā:

Ar pefubstifšanu
efšiemē:
Par gadu 2 rbl. 75 lap.
1/2 gadu 1 rbl. 40 lap.
1/4 gadu 90 lap.

Rīgā sanemot:
Par gadu 1 rbl. 75 lap.
1/2 gadu 90 lap.
1/4 gadu 50 lap.

Ar pefubstifšanu
ahšiemē:

Par gadu 3 rbl. — lap.
1/2 gadu 1 rbl. 60 lap.
1/4 gadu 1 rbl. — lap.

Mahjas Beefis.

Politiskis un literariskis laikraksts.

Mahjas Beefis ir nashk weenreis nedela, freschdeenās. — Ar katru numuru isnahk literariskis peestikums un katru mešnesi semkopibas peestikums.

Saturs: Kreevijas
Vulgariju. III. — Re-
tijas notikumi. c) No
Kugnečiba. — No abreženem.
Telegramas. — Dashedi raksti: Pamažiba tā mafus behrnus
kopt. — Par celu aplaišifšanu pifešā. — Par lošiju.

III. — Nahds wahrs par
Mahjas leetas. b) Bal-
— No Rīgas. —
— Dirgu sinas. —
Pamažiba tā mafus behrnus
kopt. — Par lošiju.

Literariskā Peestikumā: Sabšihves ehā. (Turpinajums.)
— Herahutečā. (Turpinajums.) — Sauni peemečri par „Pals-
ideālistu. — Dšejs.

Semkopibas Peestikumā: Par laufatimeežibu un semeš
rudleem. (Turpinajums.)

Kreevijas ruhpeeziba.

No Dr. phil. R. Ballošča.

III.

Zit aštri attihšijuscheš dāšči ruhpeezibas sari pehde-
jds gadu desmitds Kreevija par to šche reewedifim labdus
peemečrus. Zukura produkčija (raščoščana) is zukuro
beetem attihšijusčes 30 gadu laikā. 1880. gadā zukura
roščo wehl nesnečsās pahri par 16 milj. pudem, 1893.
un 1894. gads 220 zukura fabrikas jau roščoja 35 milj.
pudus 150—180 milj. rublu wehribā, no kureem 5 lihds
6 milj. pudu isweda us ašreženem. Wišs zukura pateh-
rejušs pašā Kreevija tāhdā lahtā un gan wehl nesa-
snečs 10 mahzinas us zilwela gadā, komečr Wahzija un
Franzija ikweens zilwels gadā patehē 2—3, Seemet-
Amerikā un Anglijā pat 7—8 reišes wairak, ket to teesu
pehdejšs semeš, sewiščē Anglijā, zuturs ari gandrišs us
puš lehtas neta pe mums. Kreewu laifraškids, sewiščē
„Honor Brena“ jau wairak reišes us to aifrohbite, zit
nedibinatās mušju zukurneču (zukura fabrikantu) brehčā
par femojām zukura zenam un postu, kas teem zaur to
jozeščot, aifrahčis ir ari us to, ka Angli ar no Kree-
wijas iswešio lehto zukuru borozot zuktas — bet mušju
pašču seme zilwekem labprahē nenofleezotees lehtu zukuru.
Witeč, ka pelna waretu mafinatees, ja zukuru lehtati
pahredoti, jau tapehē ween nedibinatās, ka pee lehta zukura
leeliski wairotos patehrejumi un tā ihšā laikā atkal atrastu
daudfums zukura fabriku sawu raščojumu nonehmejus.

Dashedi raksti.

Pamažiba, tā mafus behrnus kopt.

No Dr. B. Ralnis.

Kā mafi behrni koptjami.

Behrnu miršiba wimu pirmos dšihwes gadus ir pe
mums toti leela. Kreevija šafnečs diwu gadu wezumu
itai puše (ap 50%) no wifseem peedšimuschēm; ari Watar-
Eiropā mirst ap 20—25% un wairak. Dashedi weitās
pee mums mirst pat lihds 90% behrnu! Kā no bafnijas
grahmatam un žitām sinam redšams, tad wistwairak mirst
nabagu laušču behrni. Tas itin saprotami, un žitadi
ari newar buht. Kur lai nabaga rotpeka sewa war
ifšargat un kopt sawus mihlulifšus tā, tā turigati nezati?
Bet truhžiba, nabadžiba naw weenigais eemešis kreehmigi
leelajai behrnu miršibai; wehl leelats eemešis ir truhžigo
laušču nesmafšana, tā mafus behrnus kopt.

Neretē dšibdam runajam par nabageem laudim, ka wini
eestatot behrnus it tā par slogu un nereti preezajotees
kad behrni wineem mirstot. Bet tas naw tainšiba; ja
nepeestaitifim dāščus isnehmumus, tad ari wisanabadži-
gakee toti mihlio sawus behrnus, ja, pehē maneem eewe-
rojumeem pat wairak neta bagate. Nabagajeem ir behrni
tā teikt wini weenigais dšihwes preeš, wineem naw žitu
dšihwes saldumu, pee kureem wini waretu peemirst sawus
behrnus, tā to itin bešči fastopam pee turigajām, pree-
kulašražajām pifeštneezem un ihpašči leelpifeštneezem.
Zr aifgrahbjofšči noštatitees, žit bešgaligi šatreektas pa
leelakai dāšai ir mahtes, kad rebs sawu weenigo preeču
wahrgštam un mirštam. Žit daudš, daudš wairak isšečš
aif sawas mihlestibas truhžiga mahte. Zaurām deenam
nopušeļejušees pee darba, wina negat zaurām naktim deht
behrna; un kad behrns šastimst, wina to nes lajšam
desmitām wehšiju pee aššta waj žito, kuru eestata par
palšigu, pee pušteja, waj šahotaja. Un kad šchee aifšafas
behrnam palihdset, tad mahtes mihlestiba no tam wehl
peenemas.

Ne, mahtes, ari wisanabadžigatās, beš gala mihl sawus

Bet fabrikanteem jau praktiskāki par weenu mahziniu zu-
tura nemt dubultu zenu, un ja nu tad tomečr žilweš
nešpehi wifu šcho dahrgo zukuru nopirkt, tad tee brehē
par netaišnibu un šanz pehē aifšardšibas no walšis pušes. Ko
gan mešs šazitum, ja tāpat semkopji, kas tatišču wijas
walšis lablahjibas pawats, pagedreju, lai waldbiba teem
galwotu sinomu augštu labibas zenu, peemečram 5 rublus
par pudru labibas — zukurneēki tā dara un atrod wiju
to lahtigi un dabigi. Pee ruhpeezibam, kas pehdejšā
laikā leeliski attihšijusčes, peestaioma kolwilnas isfrah-
dāščana, itai ar to šarpibu, ka ta pawairojas dabigā
želd, gandrišs beš lohdeem pabalsteem no walšis pušes.
Kolwilnas isfrahdajumi pawairojas no 3 1/2 milj. puda
kolwilnas us 11 1/2 milj. 15 gadus wehlat, lahdus 350 milj.
rublu wehribā. Tomečr kolwilnas brehju patehrejumi
Kreevija wehl gandrišs trišs reišes mafati, neta Watar-
Eiropā. Anglijā un Wahzija patehē 10—12 mahzinas
kolwilnas brehju us zilwela gadā; tāpat tas apmečram
Franzija, Kreevija itil 3—4 mahzinas. Te nu gan triht
swarā tas apšahčis, ka Kreevija wehl daudfumu brehju,
sewiščēki sinu un wilnas audumus isgatawo mahzruh-
peeziba pašči semneēki, patehretaji, kurpretim Anglijā
mahzruhpeeziba jau galigi isfkausa, Franzija un Wah-
zija tai eesahčus nahwes žihna un wehlačs laifds ari
pee mums audumu isgatawoščana beš šchanam pahrees
arween wairak us fabrikam; wijas pušes mahzruhpe-
eziba stutet ir welišs darbs, tai jazihnas weenloht ar
pahratu koptala maru un aifrahē ar maščinam, kas
wifu darbu padara nesahčidšimot aštrati un labaki. Fa-
brikās weens pats žilwels peeteel — un wairak maščinu
špohišču opgahdāščana, pee brehju aushanas nu naw
šarpiba itil leela, bet ir tur wens šrahdneēš peeteel
2—3 maščinu štelw, kuras atkal šrahdā us puš ahtroti
neta roku štelw. Tā tad ari brehju isgatawoščana
wehl nahlamibā fabrikas war leeliski tahtat ešfest. Se-
wehrojama ir Kreevija nošias ruhpeezibas attihšiba —
preešč kuras nu gan tai dabigs monopols, tā tā nefur pa-
jaulē naw us itil mafa semeš gabala, tā Apšcheronas

pušfala (Raukaju kalnu rihša puše pee Raspijas juhvas)
itil daudš un itil bagati nošias — petroleja amoti. Preešč
30 gadeem nošias raščoja 1/2 milj. pudu, preešč 20 ga-
deem 8 milj., preešč 10 gadeem 110 milj. un tagad ap
300—350 milj. pudu, tā tā Kreevija raštas rašča jau
tuwinajas Amerikai, tur weenmečr wehl raščo 450 lihds
500 milj. pudu nošias gadā. Rašta teel zaur deštiloziju
šabalita šchidrās elkas, tā benzina un petroleja un pabe-
šds atlikums „masuta“, kuri pehdejee tomečr berigi ku-
rināščana, sewiščēki maščinu kurināščana, tā tā puds
nošias allitumeem dob us puš wairak karstuma, neta wifu-
labatās afmena ogles un 3 reišes wairak karstuma, neta
ta pate swara dāta labas, šausas malkas; beš tam ari is
našias allitumeem wehl war isgatawot wofelinu un dāščus
žitus smečrus. Naštas iswedums us ašreženem šafneēš
jau 25 milj. rublu wehribu, bet Amerika šchā sinā wehl
Kreeviju šipri pahrešpehi, jo ta iswed 3 reišes wairak.
Bet Amerikas petrolejas amoti itil leeliski isfrahdāt, ka
tee jau uwu pee isfahščanas un warbuht pehē maf gadu
desmitēem bušs jabešs iswedumi, kas Kreevija wehl
itil drišs naw šagaidsams.

Brandwihna patehrejums Kreevija šamečrā ar agra-
teem gadu desmitēem maf peeaudšis. Pamišam Kreevija
1893./94. gadā itila raščots 2058 dešinatamās ar 29,000
šrahdneēteem ap 27 milj. wedri špirita; walšs aššises
eenehmtumi itiašija ap 260—270 milj. rublu. Nepareišas
ir domas, ka Kreevija teel daudš dšeris; pee mums isnahk
itil apmečram 2—2 1/2 šopa (4—5 pudelēs) špirita us žil-
wela gadā, tas buhtu itil pa pus šchānaba glahšitei brand-
wihna us žilwela par deenu, Wahzija kurpretim apšer
oirtit un beš tam wehl 8 wedrus alus gadā us žilwela,
un Anglijā gandrišs 4 reišes wairak. Franzija, Žiašija
gan isšer mafal brandwihna, bet to teesu tur daudš wai-
rat patehē wihna; Franzija us itil katra žilwela isnahk
10 wedri wihna gadā, kureš šatura semi wismaf 2/3 wedra
tihra alkohola — tā tad ari tur alkohola patehrejums
3—4 reišes leelats, neta pee mums. No otras pušes nu
gan wihna alkohols wispahri žilwela organismam daudš

behrnus un itai patejotees šchā mihlestibai ari usaudšē
tos 50 no simta. Un pee leelas miršibas naw mis wai-
niga wezaku zeefširdiba, waj nezilwežiba, lahdu jau ari
šchur un tur redšam, ne ari nabadžiba wien, ket wis-
wairak n e m a h z e š c h a n a mihlet, mahšču leeliska bai-
šiba, pahreleziga mihlmaščana. Us kura sola fastopam
loti mihšširdigas un mihlestibas pilnas mahtes, kuras
nabodas sawem behrneem ar leelako pašahšleegščanos
un buhtu gatawas dotees wileelalās breesmas sawus
behrnus aifšargadamas, un kuras itbeenas, ja isfundas
sawus behrnus moza nešchēhligā wihšē teem gribedamas
labu darit, nemahžedamas pareiši mihlet. Ja nu leeta
tahdā, tad rajabsetu domat, ka pašaulei truhšt itai
deesgan labu pamažibu, šoprotami, ihšē un kreetni šaral-
šitiu, par behrnu koptšanu. Bet tā nebuht naw: newer
mušju malā, bet ari daudš isghitotatās semeš ir leels
špehšs wezu wezām eeraščam, lai ari žit šlitām un mul-
figām. Us katra sola fastopam kaudis, kuri — žitadi pat
itin praštigi buhdami — itiz wairak wezām seewinam un
ziteem lihdsigeem padoma dewejeem, neta ašrtiam: apro-
beščoteem laudim nahšas loti gruhiti aifšajitees no wezām
eeraščam. Daudš nahš pee ašrtia, lai ašrtis „paralšitiu
šahles“, un us šchim šahlem leel leelu swaru un žeribu,
bet tos padomus par behrnu koptšanu, kuras ašrtis pee
tam pušas eestahšit ne-eewehro itin nemas, lai ari šchee
padomi buhtu patešiba „tās wifušwarigatās šahles.“

Buhtu weegli šaprotams, ka šlimibas nezetas raščas
no sewis, bet (inemet pa dāšai špīgās) zaur nelahrtigu,
nepareišu, newefeligu dšihwi, un kad nu mešs šlimibas
eemantojam zaur nelahrtigu, wefelibai itaigu dšihwi, tad
pee šlimibu ašrtiščanās wispirms wajadšis — dšihwi
nokahrtot pareiši, aimeš wifus tos kaitigos eespaids, kuri
wefelibu šabojā, un tad itai meklet „šahru“ ar kura
„palihdset“ šlimneetam isšeedetees: tas buhtu weegli šapro-
tams un tomečr to nesaprot. Peemečram, atnahē pee ašrtia
ar šlimu behrnu: behrnam zauraja, tas ir šamaitatās
eefščas ar nederigu baribu; ašrtis eestahšta žit waredams,
tā un ar to behrnu barot, un dod šahles; tā nu lai
tahdā gadījumā šahles palihd, kad mahte turpina ešdinat

behrnu ar kaitigeem ehdeeneem? Un tahtu peemečru daudš.
Man ir bešči peenahzees brijdinat mahtes no „wezojām
seewinam“ — „padomu dewejeem“. „Kur nu tur šan-
šitees us ašrtiu: Mehs ešam tā usaudšejusčas sawus
behrnus, ari paščas ešam tāpat audšetas, wifē ir tāpat
audšeti, un wifšch man grib eestahšit, ka behrnam šchis
kaitigs, behrnam tas kaitigs. Gan dšihwos, ja Deems
nebušs žizis mit“. Waj naw gandrišs ikweens šchahdus
špreedumš dširdejis?! Un waj us wineem neklausas
jaušās mahtes wairak neta us ašrtia wahrdem? Un
tomečr žit wifšch ir greiš! Jau agrak wimežu, ka baf-
nijas grahmatas rašda, ka mušju mahtem ir mirušči
wairak neta puše no wifseem peedšimuschēm, waj tad tas
nebuhtu deesgan gaischš peerahdijums, ka winas naw
mahzejusčas behrnus kopt un ka ir palitufšči dšihwi itai
wifu štrakee, kuri ir špehšchē wijas mahtes pahrešibas
panešē? Un ari no teem, kuri palitufšči dšihwi, žit daudš
ir krotlu, ubagu, šlimigu, wahrgutu; waj mahtes war likt
roku us širds un teikt: „pee tam naw mušju audšchana
wainiga?“ Waj mehs šinam, žit daudš no tagadejšās
wahrgās žilwezes ir wahrgi deht nepareišas audšchanas
pirmšs behrnu gaddš?! Daudšēem no šcheem nelaimigeem
newar netaš lihdsē. Ššargatees no šlimibam ir swari-
gal, neta ašrtēi eeguhitās šlimibas. Ššargadamas behrnus
no šlimibam, mahtes war wistwairak žeret, usaudset sa-
loščhnuš žilwelus, newis wahrgus un krotlus. Šchi
raksta isdewums ir ari, eemahžit mahtes isšargat behrnus
no šlimibam. Katris šche eemahžitais padoms ir no dau-
dšēem ašrtēem apdomats, un pamatojotees us šlimibam
un us peedšiwajumeem usralšit, un ešmu pahrelezinat,
ka it gadus itiku Latweeščs tuhščofšči behrnu glahbti no
nahwes un wahrga muššča, ja ween mahtes eewehrotu
šche atrodamos padomus.

Behrnu bariba.

A. Šihdiščana.

Weenigā, dabigā bariba behrneem ir — kruhts. Ar
šihdalu usureti behrni šastimst daudš retak ar šagremo-
ščanas šlimibam, mirst daudš mafak un ir wispahri daud

masat kaitigs, nekā tīrs brandvīns un seviski kartu-
peļu brandvīns. Bevestee skaiti mums gaischi rahba,
ka Kreemijas eedshwotaji nebuht naw tahdi schuhpas, par
lahdeem tos tura. Dfelses ruhpneeziba ari gan stipri pa-
zehlusēs, tomehr wehl ne tuwu ne samehra ar dfelses
ruhpneezibu Balar-Eiropā un Seemet-Amerikā. Pehdejs
desmit gaddē ween ischuguna produkzija (rascha) pawai-
rojās 27 uš 70 milj. rubtu wehriibas gadā, bet it
uš zilweta rehkinot pee mums teel raschots til apmehram
puspuds dfelses gada, Frangijā un Austrijā turpreim 3 pudi,
Wahzijā 6, Anglijā un Amerikā 10; un ari schojās peh-
dejas semēs dfelses ruhpneeziba naw sašneegufe wisaug-
stali eespehjamō palahpeenu, tapeh; ka pehdeja laika
dfelses teel arween plahchaki isleerots, neween dfelsgetu un
tiltu, bet ari jau mahju buhwei. Peh; ta spreeschot, pee
mums wehl dfelses ruhpneeziba waretu palikt 20. lahrt
leelaka. Sinams, ar to ween, ka peemehrojam muhsu
ruhpneezibas produktu (raschojumu) daudsumu pee ahrsem-
ju samehra augstuma, wehl nebuti nepeeteel, pirms wa-
jadfigs, ka lai attihstas tahdi apstahli, tas weizina ruh-
pneezibas raschojumu patehreschānu. Schi leeta jau daudš,
daudš jarehchigata un grehtala: wajadfigs, ka tauta
aprod ar daschadeem darbeem un wajadfibam, nepeezee-
schāni pagelt lauschu garigo rahwolli, skolās mahzibas,
prahsta attihstibu, bet ar to wehl naw gan: swarigakā un
galwenakā leeta, tahdā mehra pa-augstinat lauschu wairuma
saimneezisko rahwolli, ka teem eespehjamō wairat eegah-
dotees ruhpneezibas raschojumu un galwenakā leeta schai
finā buhs ta, ka ar darba strahdneeku darba intensiwitati,
rahchenibu pajeltos ari to algas, jo kur naw eespehjas
nopiert un samlat, tur newar patehret. Turigās schiras
par sewi nemot meenas paschas neseh; paheret daudsumu
daschado isstrahdajumu, tas ree mums un sevischi ahr-
semēs teel isgatavoti. Uš iswedumeem uš ahrsemem reh-
kinat mehē nekahdi nedrihtstam tajds ruhpneezibas sarde,
kuri ari ahrsemēs paslahw, jo tās tā mezasas kulturās
walstis wisphri nemot muhs wehl stipri pahrespeh; darba
lehtuma finā; iswedumi tahlat attihstitees war weenigi
noftas ruhpneezibā, kuras Balar-Eiropā naw. Gelschse-
mes tirgus mums ari tagad jau swarigaks nekā ahrsemēs:
wišds eelschsemes tirgds Kreemijā teel apgrostis par ap-
mehram 4000 milj. rubtu mantas, ahrsemēs tirdsneezi-
bil par lahdeem 1000 miljoneem; ruhpneezibai attihstotees
starpiba paliks arween leelaka, Amerikā peemehram eelsch-
semes aggrofa 4 reises leelaku sumu, iswed turpreim til
nedaudš wairat.

Bezem, ka muhsu Augstai Walstis Waldibai isdojees
Kreemijas ruhpneezibas attihstibu nahlamibā wadit tahdā
zela, ka ta arween wairat nahl par labu wisu lauschu
wairumam, ka reise waretu stiprā mehra pajeltees wisas
tautas lablahjiba.

Rahds waheds par Bulgariju.

No porutščita A. Wintera.

III.

Bulgarijas walstis wihi.

Tas bija weenlahrschē, toreis wehl ne-emehrots wihs,
tas 1878. gaddē, Kreemu-Turku koram beidsotees ar leelām
puhslem dabuja ischihwera weetu pe e Bulgarijas kroneschā-
nas pilsehtas Tirnowas polizijmeistara. Scho wihs sauzā
par Stambulu. Peh; gihmija walstiem winsch lih-
bsinajās Turkam, ari wina istureschānās, daba un raksturs at-
gahdinaja wairat Tataru, nekā Bulgareeti. Bija launos
mehles, kas melša, ka wina mahte Tiraomā weesnižu tu-
redama esot bijuse it tuwā sakarā ar lahdu Turku schān-
darnu wirsneeku.

Schi zilweta, senatajam Odesas garigā feminara
audseknim, kuru daschu leetu deht no tureenes islehdja un
kuschē peh; tam, is Kreemijas israidite, tā „emigrantis“
(isefototē) Rumanijā nesin no la pahritā — warbuht
pat no laupischānās — un kuschē pa Kreemu-Turku tawo
laitu, tā ormijas liferanta Teinowa sellis braukaja ap-
lahrt miltus, labibu, seenu un salmus sapirkdams, schim
nu bija listenis lehmis til mas gaddē par Bulgarijas
ministru preelšneeku un pateeso waldbneeku, jo
Roburgas prinzis sawas „waldibas“ pirmajds 7 gaddē
darija wisu peh; Stambulowa prahja, no kura tam bija
breesimigi bail.

Beem. „Mahjas Beesa“ lasitaji ir no schi Bulgaru
weenigā eewehrojamaht walstis wihsra daudš to dsirdejschi
un tahdi es jeru, ka nebuhs nepatihkami wina dsihwi,
darbochānos un breesimigo nahwi schē tuwal apluhot.

Stambulu! Jit daudš reis dsirdeja scho wahrdū,
jit daudšreis tas nesahēla nopeinas ruhpes Eiropas
walstis wihsreem! Un jit nohwes jodu nebija saweenoti
ar scho wahrdū, jit warmazibu, jit spihdsināschānu!

Kā tas nahja, ka lahds ita par jaunās Bulgaru wal-
stinas listena wabitoju?

Deeta ir schahda: strihwera weeta pee Tirnowas polizij-
meistara Stambulowam jo drihs apnita, tas eesahla dsih-
wot uš sawu rotu, usmesdamees wispiras par „priwat
teefas leetu prateju“, ar ziteem wahrdēem par „kaktu api-
latu“, jo studejis tas nebija nemas. Bet tā tā nu tas
sawas watas brihschds ar politisku agitaziju (mušna-
schānu) nodarbojās, un winam mehle bija it luntana, tad
ari lauschu starpā tam bija jit daschreis labš panahkums
pee wispahrejām tautos weetneeku wehleschānam. Uš schi
„tautas wadono“ itā usmanigi daschi ministri, tā pe-
mehram Zankows un Karamelows. Schē nu sahla
Stambulowu isleerot saweem mehreem par labu. Kā at-
mahtu par to ministru lungi isgahdaja Stambulowam
pee teesam daschas labās profeses uswinneschānu (Bulga-
rijā jau wis kas ie eespehjamē). Zaur scho it sevischi
isflaidrojams, ka schis islehtgtais feminarists ita par
tautas weetneeku fapulzes wize presidentu, un tad ari par
presidentu eewehlees.

Schāi amatā buhdams Stambulows litās sewi par
Bulgarijas 1877.—78. gada sawatneeku goda presidentu
eewehlees un wehlat lihds ar wineem nofotografetees,
lai gan winsch nekad kawa deenesā naw bijis un no „sal-
data“ wahreda bija weenmehr behdsis zil spehdams, pee-
mehram tad, kad 1878. gada Bulgarijā tita eewests wis-
pahrejs kawa deenast. Bet kawa ordeni bija wina wahjā
pufe un peh; Staminzās laujas (Serbu-Bulgaru kawa laikā),
tas isluhdās sew — tā jau tautas weetneeku nama pre-
sidents — arhibas ordena leelo kustu, lai gan pa laujas
laitu tas bij atradees pee ahrsemju laitraktu korespon-
denteem, tahlu aif kawa pulkeem, tur lobeš nesahneeb.

Batenbergas printscha Aleksandra aishschichānās laika
muhsu Stambulows atradās wehl augschminetā goda
amatā un tad nu peh; printscha galigās aishbraulschānās
wajadseja peh; Bulgarijas pamata litumeem eezelt pa-
gaidu walbi, tad tani ita eezelt ari Stambulows, kura
energija, weenota ar labu daku nekāunibas un ismanibas
nehma drihs jo leelu pahrswaru par ziteem pagaidu wal-
des lozletem, tā tā galu galā schis godlahrigais zilweks
tita par weenigo Bulgarijas pawehlelaju. Ari Roburgas
prinzis tita weenigi uš wina greibu ween iswehlets, tahdi
Stambulowu ari weenmehr par „trona taitstaju“ saulu-
schi „Waldibu“ eesahjis Roburdjees protams newareja
bes sawa „meistara“ isilt ita fatureja to lahdu 7 gadus,
bihdamees schi zilweta atreeshchānos, tad tas itlu no
amata atlaists un wara tam nemta.

Tikai isgahjuschā gada moja mehnefi, kad Stambulows
netureja par wajadfigu eerastees dselshcheta stazijā un tur,
lihds ar ziteem ministreem, mahjās pahrbraulschō prinzi
opshwekt, tikai tad tas ita no amata atlaists. Wisa tauta
uflspojā brihwati. Tuhlit sahla daudš un daschām ne-
lahrtibam pakat mellei, kuras Stambulows sawā waldbi-
bas laika bija nodarijis.

No tautas weetneeku nama eezeltā ismelleschānās komi-
teja ita wisu Stambulowa mantu apschlat, jo israhdijās,
ka laba daka no schis bija blehdigā wihsē eeguhta. Tā
peemehram Stambulows bija ligis nospreest 240,000
franku (op 91,000 rbl.) par gadu preelshch slepenem is-
wedumeem, tā spionu algoschānai, zitu walstju (peemehram
Turzijas) eerednu nopirtschānai u. t. t. Kad Stambulows
1894. gada moja mehnefi sawu amatu atstahja, tad no
wina gribeja, lai winsch masalāis p u f i no augschminetās
junas atdodot. Bet — noudina wairs nearradās. Tā
jau bija wisa isdota. Protams, ka ne walstis noluhleem,
bet sawa pascha laislibam — lahrtchu spehlei — winsch
laitam wina bija isleetojis. Schāi finā nu gan tam neta
newareja padarit, jo peh; likuma schahdu slepenu sumu is-
doschāna naw nekahdejadi japeerahda.

Manidams, ka tas no teefas un foda neishchēgs, Stam-
bulows gribeja laistees uš ahrsemem — ahrstetees, bet
tautas weetneeku ismelleschānās komiteja tam nekahwa
pof dot. Tā nu winsch bija weespeests palikt mahjā un
spehlet lahrtis, kamehr no schahdas lahrtchu spehles

wefeligati. Ari lahjam wini sahē eet ahrtraki nekā mah-
fligi barotee behrni. Katrai mahtei wajaga sihdi sawu
behrnu, ja tikai wina ir wesele, zitadi wina noseedjas pret
mahtes peenahkumeem. Ari paschas mahtes weselebai nahl
sihdichāna par labu; wina ar to isfargā sewi no daschām
seeweeschu slimbam.

Daschas mahtes nemehts dot behrneem sihdalu pirmās
deenās peh; dsimschānās, teildamas, ka tas wehl ne-ese-
no, „nogatawojees“, esot nederigs; winas bahsch teem mutē
knapi. Tahda rihschānās ir pawisam slitta. Behrneem
drihsti un pat wajaga dot kruhti un newis lahdu tehjinu.
Mahtes pirmās peens ir behrnam taisni noderigs, winsch
isihra behrnu eelschās — un to sauz „pila“ (pirmee islah-
nijumi). Bet kad mahtei pirmās deenās peena naw, tad
nebuht naw wajadfigs isihrit piki ar kaut lahdam sahlem
(shrupeem waj tehjinam is apteeka). No tahdeem neda-
bigem lihdsleem, ka ari no zuktura, swesta un tā tahlat
war behrns sahlim. Pirmo reisi jamehgina dot kruhti
stundu desmit peh; dsimdeschānās. Kad pirmās mehginā-
jums ari neishdodās, nekad newajaga atlahptees pirmās
3—5 deenas no sihdichānās mehginajumeem, kamehr behrns
eemahzas sihfi. Weeschi ir par kamelli sihdichānai slitti
attihstijuschēes jeb nepeeteelochi iskopij mahtes kruhschu
pupi, lahdeem loti weegli peesitas bruhzes (wahjis). Tahdi
pupi tad tā peenahlas jadfeedina, jeb jaleeto radshsch ar
mahfligu pupu (miziti), ar kuru behrns pa leelakai dātai
ahtri eemahzas apetees.

Kuwai seewai ir kruhschu gali pahreleeku ihfi, eerah-
wuschēes, tad pee laika, pirms dsimdeschānās, wajaga winus
islabot, t. i. issteekt pamafam, preelshch lam ir dabunani
pirt daschadi aparati. Daudšam ir kruhtis jau no dabas
labi attihstijuschās, bet ari tam wajaga winus fagatavot
pee laika sihdichānai: wajaga winus „noruhdit“, ka tee
wehlatu nepalisku jehli un sahpiigi. Tamdeht wajaga katrai
seewai pirms dsimdeschānās wismaf weenu mehnefi is-
deenās nomafgat kruhschu galus ar wehju uhdeni.

Ja pirmajem sihdichānās mehginajumeem nebutu
panahkumu peena kruhtuma deht, tad masino newajaga

barot ar zuktura uhdeni waj tehjinu,*) bet ar stipri atschai-
ditu gows peenu. War ari dot zitas seewas kruhti, bet
tikai tahdas, kura nesin dsimdejufi. Tomehr sihdichānās
mehgtinajumi jaturpina wehl arween wairat deenu.

Ja mahtes peens eesahkumā atdalas toti masā mehra,
tad atdalischānu war pawairot zaur to, ka behrnu peelet
lahrtigi un pahlahwigi te pee kreisās, te pee labās kruhtis.
Naw gudri, kad mahte sawu nebelu pirmajās deenās no-
nehmusees knapi ehst (tā to daschas wezites eeteiz darit),
jo zaur to wina tikai wahjina sawu meesu un pamafna
peena atdalischānos.

Wifai reti tee gadijumi, kur jaunpeedshimuschais pawisam
newar eemahzitees sihst mahtes kruhti. Reti ir ari pilnigs
peena kruhtums mahtei. Behrnam kruhti dot nedrihsti wis,
kā kuru reisi gabas, bet pee tam jaewehro stingri noteita
lahrtiba, kura uš mata ispidama, un jadow pamihschus,
weenreis labā, otreis kreisā kruhtis. Pirmajā dsihwibas
mehnefi jasihda behrns deenā is par 2 stundam, wehlatu
is par 3 stundam. Sinams, kad ir pagahjuuschās 2 jeb 3
stundas, un jau buhtu laiks behrnam dot ehst, bet winsch
wehl naw usmodees, tad wina newajaga wis modinat deht
tam, bet jonogaida kamehr tas usmodisees. Nakti wajaga
dot ehst wis pahrigi tikai weenu reisi. Sahlot no 6.
mehnescha peeteel feschas reisas par deenu un nakti; bei-
dsamajā gada zeturfni peegas reises. Peh; pirmā mehne-
scha behrnam newajaga wairs nekā dot ehst no pulstien
10 wal. lihds pulstien 4 rihtā.

Peē schahda, loti noderiga atpuhtas laika, tas netilween
mahtei, bet ari behrnam par labu, behrnu war ahtri eera-
dinat, ja til ween labi peespeeschās. Lai ari pirmās naktis
winsch ppraud, kamehr eerod, tas winam nelo nekaitēs.
Teē toti maldas, kas domā, ka tad, kad behrns breh; winam
katru reisi gribas ehst un mahtei tas nu wijadā wihsē
ja-apmeerina ar sawu kruhti. Newajaga aishmirst, ka behrns
war raudat ari aif ziteem eemefleem, un newis tikai no

*) Newas newar peekist Dr. Blau padomam, barot behrns
pirmās deenās ar senahlehtju: lai ari stipri behrni tahdu gaweni istures,
tomehr ari wineem tas nebuhs par labu un nestipros behrns war
tahda ehdināschāna pawisam wahjinat: nekāhdu tehjinu.

isfalkuma. Behrns raud kad winsch ir fahlapinajees, raud
kad par stipri fatihtis, raud kad spehch lahda wihlite, raud
kad istabā par daudš slits gais, raud kad winam ir
karsti waj aulji, raud kad winam kas sah; raud kad
winam eekosch muhscha waj blusa un tā tahlat.

Mahtei wajaga puhletees usmeklet raudu ihsto zehloni
un to nowehrs, bet newis katru reisi meerinat behrnu ar
ehdināschānu: buhtu weegli saprast, ka tahda ehdināschāna
ir negads dars, un tomehr muhs mahtes to nesaprot
un samaitā behrnu weseleibu. Schahda nelahrtiga sihdichāna
(t. i. kad ne-eeura wis wajadfigo starpbrihschu pa
2 waj 3 stundas) ir wisbeeschati par eemeslu wehdera
slimbam teem behrneem, kuri pahreel no kruhtis, un
tuhstochēem behrnu mirst igadus pee mums deht schis
kuhdas, tuhstochēem wahrgst un slimo. Jo wajaga paeet
sinamam laitam, kamehr behrna lungis fagremo eeshisto
peenu; un tad nahl arween jaunš peens lungi klah,
kamehr agrati ee-ehstais naw fagremois, tad winsch saht
tur ruhgt, attihstas wijadas kaitigas gahses, behrnam zetas
lunga un sarnu graises, behrns breh; wehl beeschati, mahte
sah; wina ehdinat wehl beeschati, un tā tas eet, kamehr
behrnam galigi samaitatas eelschās. Katra wejata mahte
buhš eewehrojufi, ja ne pee sawa, tad pee swescha behrna,
ka ar wehderu slims behrns isehd 3 un 5 reis til daudš
peena nekā kamehr bija wesele: sinams tatschu ne no
isfalkuma, bet behrns jau nesina ko winsch daka, un slims
behrns wehl mahat finu mehru ehchānā (bet mahtei to
wajaga sinat!). Ir teescham taisniba, ka behrnam daschreis
peestahj wehdera grais, kad winsch eeshich kruhti, bet waj
tad uš ilgu laiku? Ahtri sahlas graises no jauna. Tam-
deht — to stipri peekodinu — lai mahte nelauj sewi
maldinates ar to, ka behrns aplust, kad winam dod ehst!
Tā ir toti kaitiga kuhsināschāna! Naw wis no swara
baribas doudsums, lai behrns buhtu pahchis, bet ir no
swara, ka winsch waretu fagremot apesto baribu. Ko lihds,
kad winsch ee-ehdis daudš, bet nesagremo! No hada nomirst
mums Latwijā gan loti mah behrnu, bet no pahrbroschā-
nās loti daudš! Sargatees behrns pahrbrot!! Pat
ja mahtei mas peena, behrnam wajadsetu tomehr dot

mājsā nāhtot tam sleplawī ušbruka un to tā eewainoja, ka tas pehž pahri deenam nomira.

Tā beidzās šči samadā žilweta, genialā warmahlas dšhwiba, kura wahrdū Bulgarijā pat pehž gadu desmitieem atminēs. Ari šče peerahdijās sakama wahrdū pateesība: katriš plaus to, to tas ir sehjis!

Wehl buhtu jaewehro, ka šchis zeehridigais, neshcheligais un breešnigais žilwets, kurešch bes kahdas wajadšibas pawehlejis uš kauschu pušli šchaut, ka šchis žilwets bija tit bailigs, ka titri jasmejas. Tā peemeoram, kad reiš kur bijuse masa kauschu šakreeščana, tad tas turejis samā pagalmā weenmehr gatawu aoseglotu sirgu, lai uš ta muguras zaur dahrija wahrtineem špehtu drihs jo drihs lapās laistees. Wats tas esot noštahšijis, ka 1891. gadā, kad ministri Belščewu noschahwa, wiščh ar diweem rewolwereem tabatā esot deewees karp kahjas nes. . . Ari tehrauda brunu kreklis tam esot weenmehr mugurā bijis, to sinadami wina sleplawas tam itai galwā ween duhrusch.

Žeen. laštaji atžerešes, kahdas leetas notika, tad šcho walts wiħru glabaja: wiħi kromi tika noplehiti un samihiti, pašču šahrū itai ar leelām puħlemi idewās paglahbi. Lihka rateem esot bijuschās wiščh štruhwes atštruhwetās, lai tee brougot iħieš, bafinijās bijuschā s pulstenu tauwās nogreestās, lai newaretu swanit un nonašmetom agratajam ministru presidentam peħdejo godu pahrdit.

Nakti peħž apbeħdščanas leelš puħlis žilwetu dewees uš lapeem neshdams karatawās. . . Tee gribejušči Stambulowa meefas iħrašt un tad pee karatawam pahahri. Bet polizija un draguni šcho nodomu iħšautušči.

No wiša ta war redšet, žil eenihšts ir Stambulows bijis un tomehr tas bija 7 gadi par ministru preekščneeku! Tas mums, Eiropescheem, ir gluschī neišprojami. Tihri jadomā, ka winau ir pabalstijuschī kreemijas eenaidneeli, kuri zaur Stambulowu gribeja ušturet Bulgarijā žil ilgi til ween war mahšligu eenaidu pret Keemiju.

Šcha gada pawasforti ir iħnabtuše Wiħnē broščura „Bulgarija peħž Stambulowa gahščanas“, kuru nepaħštāmš autors, laikam gan pašča Koburgas printišča ušdewumā šakahdijis un kur tas neišpretamo apstahšiti, ka tahds breešnigis žilwets warejis 7 godus par ministru preekščneeku šabuh, iħšaidro weenigi zaur to, ka prinziš esot gribejis buht iħšis „konstitucionālš“ waldneeks, tas ir winau nešot bijis, tā šafot, břiħw atlaikt to ministru preekščneeku, kuram tautas weeneeku namā balšu wairakums. — — —

Tas nu gan iħšlaušās toti nedabigi, ka waldneeks turēs tahdeħt ween to žilwetu samā tumumā, kura nošegumi tam šakaidri sinami un pašhštām. Kurešch katriš žits ari warēja balšu wairakumu šadabut un bes tam ari wišs tas „parlamentinščh“ Bulgarijā ir itai beħruu špeħe un weemehr teel tee iħweħleti, kuras walhiba griħ. Šchandaruni polizija un — semišchlas „speeku komandas“ (палочники)

kruħti majakais pirmās 6-8 nedelās. Ar to jau ir winam daudš lihšets. Ja maħtei naw peeteekofšči peena, weenalga waj no esahštuma waj wehšlat, tad lai winau dob, hlakus baroščanai ari kruħti; pa štarpam tā pa-pildinajumu, ja wajadšigs wairak reišu deenā — pareiši atšchaiditu gowš peenu. (Šlatees wehšlati — mahššliga ehbinaschana). Laišni pirmās mehneščhšs ir beħruu eekščas (šagremoščanās organi) toti wahrigas, weegli šaslimst, iħpašči wafaras laika, un maħtes kruħts winau no tam iħšargās. Beħrnam jadod kruħts sehđot, beħruu wajaga atguldit uš žeteem un druħtu peeteektes. Kad šihda beħruu šahwot waj ejot, wiščh nekad nepaehd tā wajaga. Tikai pirmās deenās wajaga maħtei siħdit gukot, jo tad winau naw břiħw sehđu želtees. Siħdot japeefarga maħtei, lai winau kruħts neaīšpeestu beħrnam begumu, ka wiščh waretu siħdams břiħwi elpot; tamdeħt maħtei wajaga, iħpašči kad winau leelas kruħtis, peeturēt winau druħtu ar pirkšteem, žitadi beħrns, newaredams elpot, paleek nepaehdšis. Daščai maħtei tel peens parleeku štiri, kad beħrns šuhž; tahđai maħtei wajaga kruħti druħzin šaspešt ar pirkšteem, žitadi beħrns aīstrijās, kahšē un nostahž siħti. Un kad maħtei kruħtis žetas, t. i. kad beħrnam nahšas gruħti peenu iħšuhkt, tad wajaga maħtei ar pirkšteem peepalibšet peenu iħšpeest. Kad maħtei peena deegān, tad wewels beħrns paehđ kahdu 15 minušču laika. Kad beħrns šahł šnaušt, winau wajaga leħnam atnemt no kruħts un atguldit gultinā, bet newajaga nekad paturet gulošča beħrna pee kruħts. Maħtei newajaga nekad eewigt kopā ar beħruu pee kruħts, jo tad maħte war beħruu noslahpet. Wišpahri naw beħrnam weweligi, gulet kopā ar leelu žilwetu, bet winam jagušt samā gultinā.

Maħtei jatwra kruħtis toti tihras, un wiščh reiši deena, riħtšs, winau tās wajaga labi nomahgat ar weħtu uħdeni, tā ari peħž katraš siħdiščanas noslaužit ar tihru un šašču draħnu. Kad to nedara, tad kruħtis war šahkt plaišat un šahahot no peeliuščhā un šaklabušchā peena. Ari beħrnam wajaga iħšlaužit muti uħdeenas wiščh 2 reišes.

To iħdara šchahdi: nem miħštū, tihru lupatinu (linu waj kokuwlnās), apim ap pirkštu, apmehrže uħdeni, atplehšch

команды) aīstrenž wiščh tos wehletajus, kas gribetu eewehlet walhiba nepaħštāmū tantas weeneeku.

Žeen. laštaji jautās, kas gan šchis „speeku komandas“ tahdas. Tās pašahwot no jauneem aħštoneem, tā bijuschēem štoleneem un žiteem bes weetas un darba atrodoschamees žilwekem, kuras Stambulows un ari žiti ministri preekščh un peħž winau šahłšstot „peepalibšet“ pee wehleschānam, lai newaretu teit, ka walhibas ecredai pašči wehleschānas trauzejušči. Ari břiħwu brauštšānu pa dšelšžetu dabunot šči samadā „armija“. Kur tee nonahlot, tur winau speekšs dabunot šahđit daščhš labs, kas ne-balso walhiba par labu, waj žitadi tā naw tai pa-tihšams.

Kā jau minētš, peħž Stambulowa nahwes nahja Bulgarijai labakš laimētš un žerams, ka peħž ilga waj iħša laika winau šakšime ar šawu atšwabinataju, kreemiju kšušš tahda, kahđai tai wajaga pateesība buħi.

Iħmelleščhāna par Stambulowa pretiħkumigu riħšoščanos nesen atpakał galigi pabeigta un wišem Bulgarijas awiščhū redaktoreem atweħšts ar protokoleem un iħmelleščhānas akteem eepaħštees. Materiala esot šawahšis miħšigi daudš, kahdas 600 lapas puses. Lai nu gan leelu leelo daku no pret winau žetām šuhdšbam to teesajot ne-buhtu warejušči taišni peerahđit, tad tātšču wišpahri rediams, tā šchis no Wafar-Eiropas tā žeeniše, godais un šlawets walts wiħrs riħšojees, žil newainigu žilwetu tās ližis peepēšči eeslođit, winau mantas žaurtraiit, kuru winau šoli ušraudšit, primat-wehštules žauri lašt un tā tahšat. Ži iħpašči ir eewehrojama un raksturiga winau darhiba pašhštāmājā metropolita Klementa leelā. Kā žeen. laštaji atžerešes, tad šchis augštāis garidšneeks ita kahđā jautā iħweħideenā bafinijā no kaudim šagrahšis un uš kahdu šloħieri aīšwēts. Stambulowa braħšis un dašči žiti šchahbigi teh wini telegrafeja Stambulowam, ka „tauta“ newarejuse pazeest Klementa „riħdiščānu“ pret Koburgas prinzi un ka tahdeħt metropolitu esot eeslođhjušči un luhššot to teesat nodot. — Klementu ari notesaja uš 3 gadreem žetuma.

No iħmelleščhānas aktiar nu redšams, ka wiša šči riħšoščanās ir bijuse no pašča Stambulowa iħdomata, lai waretu šew biħštāmu pretineeku galigi gahšt. Wiščh pats „apstallejš“ telegramu, wiščh pats „apstallejš“ wehšlat luhgumu „ektarhām“, lai oħtātu metropolitu teesat. Wiščh ližis ari atnemt luhšoščanās rakštu, kuru Tironowas eewehrojānotee piššoni gribejušči Klementa lohā paščam prinziem eesneegt. Wiščh ari „pawehlejš“ teesas prešidentam Klementu til tad teesat, kad pats Stambulows jeb ministris Šlawows Tironowā eeradišes, jo wišpahri baħdiušchēes, ka metropolitis tihš attāišnotš, tahdeħt ka tas pateesība neta šawna nebija darijis. Wehšlat, kad prinziš metropolitu apšchēloja, ari tad Stambulows pawehleja preekštam, winau wehł iħ žetuma neišlaist, jo žereja wehł kaut kahđā šinā šawam pretineekam šahđet.

Mugšchā minētā broščurā pats Koburđšets atšihštās,

muti, un iħšlauka muti wišpahri, nullas, mehli, waigus. Kad maħte to iħdara šahrtigi, tad beħrnam nekad nepaleek balta nuttie („seedi“): ta ir šlimība, kura padara beħrnam muti šahpigu un wiščh newar wairš lahđā ehšt. Lai beħrnam eetu maħtes peens labumā, tad maħtei newajaga buht parleeku peewahrgušchāi waj apbeħdinatāi, uštrauktāi. Kad maħte ir štiri peekušči waj ušbudinata, iħbijusees, winau wajaga eepreekščh apweerinātees, noslaukt kruħtis un siħdit beħruu itai ar no jauna eereetejušcho peenu, žitadi war beħrns štiri šaslimst. Maħtes ušturai wajaga buht weenlahriščai (praštāi), weweligai, špeħigai: gata, šiwis, peena ehdeeni, (iħnemot šeerus), olas, maīše (ari rudšu), ari dahriju šaknes. Naw labi maħtei ehšt toti trefnu šlahbu un ari newahritu baribu, tā ari šlahuš gurfus, šapostus. Bet wišpahri jafata, ka maħte war ehšt wišu, kas winau šagremoščanai un beħrnam, peħž winau nowehroščanas, nekait.

Že nepareiši, maħtei par daudš šargatees no parāšteem ehdeeneem, waj pat pusne-ehduščai buht: tas naw nebuht labi pat pirmajās deenās peħž dšemdeschānas.

Že wega un kaitiga eerāšča, kad leel maħtem ari pirmās deenās iħšeest gaweni. Wišwairak maħtei eeteižams peens un gata. Un lai winau ehđ beħši, wiščh 5 reišes deenā, ka ne-eegridas pahreeku un nepenahtas par daudš uš reišes pee-ehšt. Protams, wiħnu un žitūs reibinoščhšs dšehreenus, war maħte šahđit itai mehrenā daudšumā.

Par atšchirščānu no kruħts waram dot itai wišpahrigus noteikumus. Že kura gadījumā jarihšojās peħž apstahšteem. Wišpahrigi nemot war to teit, ka, ja maħtei peens peeteekofšči atdalas, ja winau špeħžiga un weweliga un ja beħrns kreemī atihštās, tad winau war galigi atšchirkt ar 9. mehnešča beigam, — wišwehšlāišš pee pirmā dšhwibās gada beigam. Pahri par gadu siħdit beħruu naw weweligi nedš maħtei, nedš beħrnam. Bet beechi peenahšas beigt jau aħtraki ar kruħti barot. Tomehr — ar reteem iħweħnumeem — to newajadsetu til ilgi darit, kam-ħr naw ušnahkušči pirmee šobi (ap 7. mehneši). Nekad newajaga uš reiši atšahđi siħdit, iħnemot šewišchlas maħtes waj beħrna šlimības, žitadi war šamaitat šagremoščanās

la Stambulows wišwišadus lihššellus iħleetojis, lai til iħšlauktu no „waldneeka“ tumuma personās, kas Stambulowam naw iħsti padewigas, kas neredš ar winau ašim un nedšird ar winau ašim. —

Ko nu teiks Wafar-Eiropas Stambulowa — „kreemū eenaidneeka“ — leelee žeenitaji? Šcho rindinu rakštājam gadijees buht pašchlaik Wiħnē pa to laiku, kad tur noschahwa, pee Stambulowa šahneem Belščewu (šinantschu ministri). Šolāit tur wiščh awišes gawileit gawileja, ka Stambulows palizis dšhwš, bet tagad — jau dširdamas balšis, kuras leegina, ka ari šča žilweta nahwe gukot uš Stambulowa širšs apšinas un ka wainigš esot Stambulowa pašča šchandarms. — Tāl jau winam šawš eemēšš buhs bijis, kahdešt šawu „draugu“ nogalinat. Ka Belščewa nahwes deht nogalinati pawišam newainigi, Stambulowam nepaħštāmū un biħštāmū žilweki, par to jau šew neweens neshchābas. — Un tātšču šchis žilwets bija kah-rojis reiš ari par Bulgarijas firstu, warbuht pat karali tikt! Kad 1886. — 1887. gadā Bulgari wifur šew waldneeku meħleja, Stambulows esot greesees pee fenatā Auštruma-Šumelijas generalgubernatora Aleko paščas, ar luhgumu peenemt Bulgarijas kromi, bet tikai ar to nolihgumu, ka wiščh, pats bes peħznahšameem buhdams Stambulowu par „trona manteneeku“ ezēl ar nosauktumu Štefans I. —

Tas nu buhtu gan bijis jaušs waldneeks! — Bet newinam no miruščēem wairš neta šlikta un pahreem uš žiteem Bulgaru „walts wiħreem“. —

Kā fenat Franziā Napoleona I. laika wiščh wiščh žitus ar šawu geniju optumšchoja, tā ari Bulgarijā Stambulows nomahža wiščh žitus walts-wiħrus. Dširdams daščreiš par Armgalwi Janlowu. Tas ari esot leelš lapš-kuħminščh un turotees drihs pee weena drihs pee otra ušškata. Tā peemeoram 1861. gadā tas mehginājis Bulgarus pee katotu tizibas peegreest un tad tas par „puħlineem“ no pawesta neta nedabujis, tad lihđ ar daščēem biħšapeem greesušchēes atkal pee wejās tizibas atpakał. — Bes šči wehł buhtu jamin Karawelowš un togadejais Bulgaru ministru preekščneeks Stoi- lowš, no kureem neta neminešču.

Wišpahri par Bulgaru tautu jateiž, ka ta wehł ir pus-meschoniga. To peemeoram gahšči peerahđija peħdejais „šarinsch“ ar Serbiju, kur Bulgari Serbijā eektuwušči iħpostija kahđus 35 žeeuus, jo ari winaem ir wahrdi „kuru wehł“ til pat tā „mantu raušt“ — „šahma emel“.

Tahdeħt tad ari karā teel wišžaur laupitš žil til ween war. Šaupā ne til ween nauđu u: manū, bet ari meitāš un šeeoš. Un kas nu neder ne mant- ne meesā-šahribai, to šadešina un iħpostā.

Tahdeħt Bulgari til beħšigi pret Serbeem karā dewās, jo tee šinaja, ka Serbi ar winaem tāpat buhtu darijušči, ja buhtu Bulgarijā eektuwušči. Šchāi šinā ir wiščh Balšana tautas weenadas.

Wehššim Bulgarijai wišu labu, bet wišpirms wairak — štolu.

špeħju. Wišwairak no tam šahargajas wafarā, iħpašči karšā laika.

Pahreja uš žitadu baribu lai noteek leħnam un itai peħž šinamas šagatawoščhānās. Daščas nedelas eepreekščh do-deet wairak reišu deenā gowš peenu, šamāišitu ar ausu waj meechču tumi; (šahwahra weentahrešči anu waj meechču putra un jaišuhž zaur draħnu waj kahštawi); naktei nahlot war dot, ja beħrna wezumš to atkauj, plāħnu beeputru no peena un kweešču miħteem. Gowš peens, ar tumi at-jauktš, weegli šagremojams. Eesahlot wajaga nemt puši peena un puši tumes, weenu waj diwi nedelas wehlatu 2 datas peena un weenu datu tumes, wehł peħž pahra nedelam war mehginat dot tihru peenu ween. Pa šcho laiku jaesahł dot kruħti armeem retaki, uš beigam itai 3 un pat 2 reišes deenā. Kad nomāna, ka beħrna (wehders) šagremošchāna maitajas, wajaga riħšotees leħnaki ar atšchirščānu. Kad beħrns paleek armeem wewels, atšchir winau galigi. Tahđā wiħšē atšchirrot daudš retaki šaslimst beħruu. Tomehr ja beħrns pa šcho pahrejas laiku šahł šlimot, jamellē pee laika aħrsta padoms, un newis „nogaidit, kamehr beħrns peeradišš pee jaunās barības.“

Wajaga šargatees, atšchirkt beħruu karšajā wafaras laika. Labak atšchirkt pahris mehneščhšs agraki, — pawafari, waj wehlatu — rudeni. Wafarā beħruu dabun toti weegli biħštāmū un beechi ween nahwigu žaureju, kad winau baro mahššigi, un ne ar kruħti. Kad maħtei, beħruu siħdot, eerodas mehneščhū reišes (seedi), winau war netrauzeti turpinat siħdit. Bet kad winau atkal paleek gruħta, tad tuhlił wajaga beħruu atšchirkt no kruħts.

Kad maħtei ir maš peena (kas nomanams wišlabali no tam, ka beħrns šahł šwarā newis peenemtees, bet křišt, waj ari par leħnu peenemtees), war peenahštes jau no 4. waj 5. mehnešča dot beħrnam šarpbrihšchšs ar kruħti ari žinu baribu. Wišlabali preekščh tam nobēr atšchaidišs gowš peens (štat. — mahššligu barošchānu). Pee mums ir diħti modē, beħrnam dot ehšt waj pat no pirmām nede-lam šcho un to no leelu žilwetu ehdeeneem, pa leelakai datai newis tamdeħt, ka maħtei peena nepeektu, bet iħ glušči neprahšigām domam, ka „beħrnam wajaga ari lo

Laba valdība un labas skolas var šo tautu padarīt par il pat godīgu, mīrīckstu un — weseļu, tā peemehrom Melnkalneškus, kaut gan arī tee atronas Balkana pušfala.

No eekšjemes.

a) Waldibas leetas.

Rīgas apgabaltiesas I. ziwil-nodatas sekretars Boglemiršs eezelis par Troiztas apgabala teefas lozekli.

Walfas aprinka preefšneela jaunokais palihgs (I. eezirkni) Karjoms un Jurjemas aprinka preefšneela palihgs (III. eezirkni) Wišogzīs pafrzelti weens otra weeta. (R. G. A.)

Behfu zectuma preefšneela weetas ispiiditojs Terfens flimibas deht atlaists no omata un wina weeta par zectuma preefšneela weetas ispiiditaju eezelis Solowjems.

Pa-augšinat: par koleģiju ašeforem: Jukšles aprinka preefšneela weetakais palihgs Rosentals, Rulbigos aprinka preefšneela jaunokais palihgs Lebings; par koleģiju sekretareem: Kurfemes gubernas waldes buhwes nodatas gubernas arkteeta weetas ispiiditojs Memnonoms un Leepajas pilsehtas prištaws Bornewstis; par gubernas sekretareem: semifšku usderwumu weetakais eerednis pee Kurfemes gubernatora — barons v. d. Ofen-Sodens, Kurfemes gubernatora kanzelejas jaunokais waditajs Gōrīzs un Leepajas pilsehtas polizijas prištawa palihgs Bušhs; par koleģiju registratoreem: Kurfemes gubernas waldes ahršneezības nodatas darbwešha palihgs Sorolewitšs, Kurfemes gubernas waldes kanzelists Whtols, Jelgawas-Bauslas aprinka polizijas registrators Weibels. (R. G. A.)

Werawas aprinka pirmā eezirkna ņemneku leetu tomifars barons Maidels apstiprinats par koleģiju sekretaru. (R. G. A.)

Baltijas un Pleškawas Rīgas dšelszetu kontrolwaldes kontroleera palihgs Scheichowstis eezelis par tās pat kontrolwaldes kontroleeri. (R. G. A.)

Peer Kurfemes gubernas waldes peefstaitis bijušchais Stordubowas prištans Nikolajs Nikitins. (R. G. A.)

Kurfemes gubernas atzises waldes bijušchais weetakais kontroleeris eezelis par medizinas departamenta kanzelistu.

Par Kurfemes atzises waldes brandw hna dšfšnatawu jaunoko kontroleeri eezelis Wofšlījs Samochotoms. (R. G. A.)

Kurfemes gubernas waldes darbwebis Bestuščew-Rumins apstiprinats koleģiju sekretora tšhinā. (R. G. A.)

Par Jelgawas gimnastijas inspektoru eezelis tās pašchas gimnastijas Kreemu walodas skolotajs Kolerows. (R. G. A.)

Jelgawas meitenu gimnastija par skolotaju eezelis fšfsto-matemaitas kandidots Trutomstis.

Jelgawas pilsehtas III. pušenu elementar-skolas preefšneels skolas slehģchanas deht atlaists no deenasta. (R. G. A.)

Leepajas realskolas skolotaji Karlis Kupfers un Wilhelmš Napierstis uš pašchu luhģumu atlaisti no deenasta.

Leepajas realskola par dabas finatnu skolotaju eezelis Jagobstis.

Par Leepajas pilsehtas meitenu skolas wehtures un geogrofijas skolotaju eezelis Fedotjems. (R. G. A.)

Jukšles pilsehtas skolas skolotajs Wehtis un Jaunjelgawas pilsehtas skolas skolotajs Schewto pafrzelti weens oira weeta.

Par Gudeneenes diwllasejās tautas opgaifmoščanos ministrijas skolas skolotaju netaika Fr. Rudšišha weeta eezelis feminara kursu pabeiguščais Raimišh.

Par Rulbigas diwll. tout. opg. min. skolas skolotaju eezelis Tšcherepomas feminaru pabeiguščois Chohlews.

Par Salduš meesta polizijas ahrstu eezelis Dr. med. Etmonis. (R. G. A.)

Par Neretas telegrafa nodatas preefšneela weetas ispiiditaju eezelis Rīgas telegrafa kantora VI. Šķīras pasta un telegrafa eerednis Peiertšons. (R. G. A.)

Tufuma aprinka preefšneela jaunokais palihgs pa-augšinatš par pilģgalma padomneeku. (R. G. A.)

b) Baltijas notikumi.

Škrihwernu pahtifas beedriba, tā mums šino, strahdajot jo projam ar labām ņemem. Starp zitu beedriba pirtot arī linus un ņchāi ņinā wina ņahjusees ņararā ar Rīgas leelširdņeezības ņirnu Koberšje. Linu uspižjeju beedribai ešot wairat. Peektdeenas linus ņawedot kopā, isšķirojot, eepakajot un ņuhtot tuhlin taišni prom ņabritam. Šhini ihšajā rudens laiznā ešot jau ņapirtš wairat ņintu birtawu linu. Jenas topot maščatas labas (Rīgas) un pee tam wehš tas labums, ta lini top ņuhtiti prom nešabojati, kas pee Šchidū uskupšcheem wis tā nenoteel. Tahdā ņahriā mums nebuhs janes linu wiltotaju ņawa, ņahdu godu mums pa leelakai dašai Šchidū ņagatawojušchi. K—nšch.

Jaunpils muišha, Widšeme, tā mums šino, ņchogad peenehmuš pawišam ņawadu isštatu, nekā agrat. Tās jaunais ihpaščneels Šh. Igs Iģis želt muišhā wairat jaunās ehlas un wežās kreetni un pamatigi islabot. Starp zitu ešot želti labi ehrti dšhwolti kalpeem. Arī troģš ušzELTS jaunš un gļihis. Krogā (!) ešot eerihkotas plaščas telpas arī preefšh isrihkojumeem. Tagad wairš tilai ja-wehšlas, kaut raštos isrihkotaji, kas laudim to kreetnu pa-ņneegtu. Drihšumā arī taofshot jarihkots konjerts ar „balli“. Žerešim, ta tam ņefoš ņahda kreetna teatra israhde un jautajumu isšlaidroščanas walari. Uš to nowehlam ņemes! Kr. J.

No Leelwahrdes mums raksta: Žr labi, ja tautas dšeesmas, tā ņentšchu gara mantas, turam žeenā un pee

tām labpraht paņawejamees. Bet naw labi, ja par tām publikas preefšhā atlahtibā naht to nepašneji un, ušteepj mums par tautas dšeesmam ņawus wiltojumuns un jaun-laitu dšejneeku darbūs. Tā ņahds „Paštarina“ Igs nupat „Walfs“ jaunokā numurā runadams „par Latweešču tautas dšeesmu gara ņpehku“ ar is tautas dšeesmam islaštiteem teiktumeem peemed tā tautas dšeesmu arī pašhštāmā dšej-neela Andreja Pumpura dšejolu „Šahstii manim Dauga-wina“. Paštarina Igu gan mašleet atwaino tas apstahkis, ta wiščh, žit mums ņinams, naw weenigais, kas Pumpura dšejas: „Šahstii manim Daugawina“, un „Lihgo laiwa uš uhdena“ par tautas dšeesmam noturejis. Pašteešibā tās arī eenehmuschas tautā pilnigi tautas dšeesmu ņahwolti. J. K.

Wabashchōš par skolotaju eewehteis un apstiprinats P. Šahla Igs, lihģhģhinejais Dšehrbenes draudšes skolotaja palihgs. Kr—š.

Walmeeras 2. gildes tirgotajam Georgam Henšchelim atkautš buhwet leelnoštawu petrolejas ušglabāščonai uš labā Gaujas krašta Walmeerā.

Par Walfas aprinka ahrstu eezelis Welenas Krowdšes ahršs Dr. Hermanis. (W. A. A.)

No Ahdascheem. Muhsu Waltefarmalu istrouzeja ņchawšhaliga wehtis. Uš žeta storp Ahdaschu ņašnižu un Remberga P. maščjam meščhā ne tahtu no leelžeta atrada 8. nov. šh. g. noštū žilweku, kuršch ne weenam no ap-lahrejeem nebija pašhštams. 11. nowembri šh. g. isbrauža ahrā ismelleschanas teefnešs un aprinka ahršts. Ismelles-jot nogalinato israhģijās, ta rewolwera lode bija gahjuš jaur ņirdi, tā tā tas tuhlin uš wietas bijis pagalam. (R. B.)

Pebrnawā atwehrtā bešmaščas tautas biblioteka. (R. B.)

Minaschōš promištoram Karlim Pelešfirnim Widšemes gube rnators atahwis eerihkot lautu apteeku. (R. G. A.)

Leel-Salwes pasta nodatā, tā pasta un telegrafu wiršwalde šino, peenem wiščadas korespondenšes.

Awisē „New. Iw.“, tā „Deenas Wapa“ ņala, eemeetoti diwu Balteeschu ušštai par ņchjeenes literaturas ņahwolti, kuri kairā ņinā toti interesanti. Pirmais no wineem ir Morijs Reinholdis von Sterns, dšeesgan eewehtrojoms dšejneels, wiščh dšihwo tagad Šchweizijā un ishdod Žirike laitrakstū „Litterar. Bulletin“; otrs ir Krauščs, apdohwinoats Wabžu rakšneels un agotokais „Eibawche Zeitung“ (Leepajas Awisē) redaktors. Sterns ņata ņawā „biletinā“, ta wiša Baltijas Wabžu beletrišhka, liriko, kri-tika un awis chneģiba ne-efot gondrihš neta wehšis. Wi-nam isleelotees, it tā wišas Baltijas promiņes ņahweitu nekustami uš weetas. „Ihštee talanti pawišam newar tur atti hšitees wišā ņawā pilnibā un katur žilweku, kuram patšahģhigās domas, tur lihģš ņchim ņumda, gruhšta un wajā lihģš wiščh neašbehg, tur ņahjas nes“. Krauščs arī atihšit,

zeetaku eebauidit“, „tā nu wiščh no ņchķidra peena ween lai dšihwo“. Tahdā ehđinaschana ņamaitā katuram behr-nam wehderu, un tilai toti ipehģigi behrni panes tahdos mofas, tilai toti ņipri behrni teel waiā ar neilgu žaureju un weemscham, bet wehlat ir ņipri un wešeli. Un tomehr, kas war teitt, ta arī ņchje neunjaugtu wehš ņiprati un we-feligati, kad wini buhtu ņahrtigaki audšeti? Wabjatee wahrgulo nešchēhligi un miršt tā muščas tuhtstōšcheem. Arī tee, kuri paleel dšihwi, pa leelakai dašai atihštās wahrgi, nihkulo, un wineem atihštās wiščadas ņlimibas. Leelas, weegli buhtu ņaprašt, ta „behrnam wajaga behrna baribas“, un jau pati daba ņahda, ta weenigā behrna bariba wina pirmā dšihwes gaitā ir — peens, un tomehr muhsu mahtes to nešaprot. Muhsu ņaimneezes maht labi audšet teus un žitus lopinuns: tur winas ņaprot, ta telšč newar wis ehšt ņalmu, lai gan wina mahtei — leelai gowei — ņalmi pa-tihl toti labi. Winas ņina, ta telšč jabaro eeshlot tilai ar peenu ween, wehlat ar baltu peena putru, un paet labš laišs, kamehr telšč ņahšt ehšt wislabako ņemu, kur nu wehš ņalmus. Pee tekeem un žiteem lopineem winas to ņina, bet aišmiršt pee ņaweeem behrneem, un domā: kad jau man, mahtei, ņmečē lahpoštī waj bešpeens un labi noder, tad wini buhs derigi arī manam behrnam. Un behrni tatschu ir wahjati radijumi, nekā jaunee lopini, behrnu wešeliiba praša daudš leelakas ušmanibas. Lopeem ir leelakā mehrā eedšimta ņajehģa, kas winam der ehšt, kas neber. Kad tetam peesolihšt ņalmus, wiščh tomehr ņajuhšt, ta tee naw preefšh wina. Behrneem, par nelaini, naw ņchis ņapraščanas, wini mehģina bahšt wišu mutē, kas tilai rofā, un ehđ wišu, to mahte dod. Tamdeht wajaga mahtei ņinat, kas winas behrnam labš, kas laitģs. Newajaga darit pehģ ņawām eedomam, bet wajaga klausit laudis, kuri ņina, kuri beeščhi redš behrnus, winus ušluhko un žen-ščas isšinat, kamdeht wini miršt un ņlimo. Šchee laudis mums teiz, ta reti tee isnehmumi, kur nebuhtu weenigi mahte wainiga, waj arī ta, kas winas weetu pee behrna ispiida, kod behrns paleel neštiris, ņlims un drihši miršt, jo tas naht no tam, ta wina labi nustrauga. Katrai ņewai, kura top mahte, wajaga isšinat, tā ar behrneem

ja-apeetas, un newajaga wis klausit tahdas, kuras, tā wina wate, neta ņefina, bet tomehr domā, ta ņinot. Winas war tuhlin pašht pee weena teiktuma: „Wuhs wišus tā audšin- naja, un mehs ešam, paldees Deewam wešeli!“ Bet pašchas aišmiršt, žit behrnu ir miruščhi pee tahdas audšinaschanas. Ja kohds nokriht no augstas maščas un pee tam paleel dšihws un wešels, — waj tad paštee žiti uš winu ņladi-damees tiščhom ņahšs leht? Newar tatschu par ņcho lai-migo kriteenu ween domat un žitus aišmiršt, kas arī nokrita un ņahšos. Tā arī newajaga aišmiršt nonirušchōš behrnus. Un ņahdi tad ir tee behrni, kuri paleel dšihwi? Ar strofu- teem, maš ašnim, lihšam ņahjam, isšpreeduschamees krukis kauleem, weenadi ņlimigi, nemeerigi, ar ņamaitatu ņagre-moščanu u. t. t.

Tā tad: katrai mahtei wajaga pašchāi ņihdit ņawus behr-nus, un ja wina peena peeteel, newajaga behrnam dot it neta žita, tā meenigi krukiti. Kad krukis nepeeteel, tad wajaga dot paštarpam iswahritu un atšchķaiditu goms peenu.

Ze wehš buhtu japeemin, ta turigatas mahtes war pee-nemti ņihditaju jeb emmu, kad pašchas newar ņawa behrna ņihdit. Kad nu peenem ņihditaju tahdam behrnam, kura pašcha mahte teeščam nešpehģ, nedrihkt ņihdit, un peenem par ņihditaju tahdu, kuras behrnam naw wajadšģs mahtes krukis — t. i. kurai behrns ir miris, tad tur newar buht nešas pretim. Bet netikka ir eeraschā, atteittees mahtei no ņawa behrna ņihdiščanas is laistuma un nodot to žitas ņewas rofās, waj arī — tā to daščas dara — atteittees no ņawa behrna ņihdiščanas tomdeht, lai „ušturotos ilgati ņmula“, „lai ahtri nenoweģotu“.

Paldees Deewam, ta ņchī nezilweģigā, nešchēhligā eeraschā naw pee mums isplatiģusees, un lai wina — Latweešcheem par godu arī nešplatas! Un kad jau peenem ņihditaju, tod winu wajadšetu katur reiš ahrštam ismellet, waj wina wešela. Wiswairat jabaidas no tahdam ņihditajam, kuram ņihlis, waj arī plauščhu dilonis, jo ņchis ņlimibas peelihp behrnam. (Kurpmat wehš.)

Par celu aplaistichanu pilsehtās.

Daščas Amerikas pilsehtās eelas aplaista žaur ņchim noluhlam eerihkoteem ņruhllu wagonneem. Šruhllu wa-gonus dšen elektrizitate pa ņleedem, kuras liktas gar tro-tuwareem. Wagoni eerihkoti ar žaurumainām truhbam, kuras uhdeni dšen lihģš eelas widum. Wagoni trihšreih augštali nekā platafi, kadehšt tad arī uhdens ar tahdu woru speeščas truhbās, ta war ņašneegt eelas widu. Lai abas eelas pušes tiktū aploģzitas, tad wagoni pa eelas otru malu brauģ atpaka. Sem wagona peestiprinats pulweri-sators aplaista to eelas bruģa dašu, kura wirtuwal tro-tuaram. Šruhllu wagoni ņwer tilai 15 tonnus un eeenem 110 kubitmetrus uhdena. (Wald. Wehšin.)

Par kašju.

Kašjas antiseptiškās (preģģģis — ņimibu dihgtu no-maitajoščas) ihpaščības žaur ahrta Šūderiģa ispehtju-meem atkal apstiprinajuschās. Wiščh iģatawoģģis daščada ņipruma kašju un peelehtis pee tās daščas pileemus ihru-ģiģšbaģitu elštraktu. Wiščh ismeģhinajis, ta tišwasbaģiti (tišus raditaji) peeģproģentu ņiprā Iģģiā 2—3 deenu laišā pašuduschī, turpreli trihšdešmit proģentu ņiprā kašjā jau pirmā deenā nobeiģuščees. Dešmit proģentu ņiprā kašjas ušleħjuma rudšu mikrobi nešturoģuščhi ne weenu deenu. Dakteris Šūderiģs iezģģis ņchelatīnam, kuraģ baģitus audšinasjās, weenproģentigu kašjas ušleħjumu un eewehtrojģis pehģ tam, ta mikro-organismu (apbrihnojami wafi dšihwo-neeģini) wairoščonās miteģusees. Koleras biģģti dšihwi-bas ņpehju pašawdeģuščhi pat weenproģentigā kašjas ušleħ-jumā 7—8 ņundās, bet trihšdešmit proģentu ušleħjumā jau pehģ pušundās biģģuščhi nobeiģuščees. Ja Šūderiģas mehra isģehleģam bakterijam ne-efot dihgtu, tā deħmeto „pee-ģch“, tad tee dešmit proģentigā kašjas ušleħjumā nobeiģuščees pehģ 2—3 ņundam. Tahlat ismellesjot Šūderiģs nahģis pee pahreģģģibos, ta newis kofeīns un kašjā atrodōščas ĝehrkahbe nogalina mikro-organismus, bet pee kašjas wahriščanas atihštōščas weelas. (R. B.)

la nelur newarot airast tahdu neeku un fihkumu mihtofchanu wiſas leetas, la Baltijas prominens un la nelur ne-efot iſt moſ brihwibas personibas attihhiſchanai, la ſcheit, bet wiſch ſala, pee ta ne-efot mainigi paſchi eedſhiwotaji, bet gan apſiahtli, kwi eſot ſchauri u. t. t. Krauſs ſtarp jitu ſala ari, la irikim ar temperamentu ne-efot weetas ſawä ſawadä „tehwijä“. Pee ſchim paſcham domam tureeſes ari Wiktors v. Andrejenows un pehz tam darjits, aiſeedams uſ Bah- ziju. Wiſch lahda ſawa dſejoku kraſjuma preeſchrunä, jil atminamees, ari ſchelojas par Balteſchu ſchaurſirdibu un eenaidu pret wiſu ſpiertu un jaunu.

Par Kurfemes gubernas ugungrehtem weetejü gubernas awiſe paſneedſ fetofſchas ſtatiſtikas ſinas:

1888. gada oktobri bijuſchi	68	ugungrehti.
1890. " " "	49	"
1891. " " "	81	"
1892. " " "	74	"
1893. " " "	47	"
1894. " " "	46	"

Kurfemes gubernä, la „Kurf. Sub. Awiſe“ ſino, noſagti:

1839. gada nowembri	24	ſirgi.
1890. " " "	23	"
1891. " " "	14	"
1892. " " "	23	"
1893. " " "	18	"
1894. " " "	30	"

Bornsmundes pagasta, la „Kurfemes Gubernas Awiſe“ ſino, atroſts ſaimneeka Dobela lihtis. Dobelis 22. oktobri bijis Bauſtä, no kureenes tas ſbrauzis ap pulſien 6 watorä uſ mahjam, bet uſ zela noſiſti. Sirgs lihti aiſwebis uſ mahjam.

Dobelē nefeſi nomirſchi diwi behrini — gadi peezi weza meitenite un tās puſotra gada wezais brahlits, kuru nohwes zehlonis bijuſchi ſiteeni, kureem nelaimige behrini neziſweziſgä wiſhe apbalwoti no lahda ſemneela. Pezh weetejü aſrta iſpehtijumeem abi behrni piteeſi miruſchi no dabuteem beſeeneem.

Sejawä lihtis ſchim pirmajā pirmdendā pehz 1. ſeptembra noturamo gada tirgu turpmal noturdē pirmajā pirmdendā pehz 1. oktobra. (R. G. A.)

No Wolgantes. Muſju dſeedaſchonas beedriba notureja Erjogu ſkolä 5. now. ſch. g. pilnu ſapulji. Pezh diwi jaunu beedru uſnemeſchanas preeſchneekſ ſinoja, la reſhlinumūs noſlehbſot, eſot aſlitumūs uſ naſlamu gadu 15 rbl. 43 kop. Par beedribas iſrihtojumu eenehmumeem un iſdewumeem ne preeſchneeziba ne rewidenti netureja par wajadſigu ko minet. Tä la pehz pilnas ſapulzes no- lehmuma no pehrnä gada poſaſhw noſajijumūs, la iſ bibliotekas newtu grahmatu brihw paturēt 2 nedetas, las ilgati patur par noſajito laiku, tam jamatſä ſoda nouda 5 kop. par nedeku il par weemu grahmatu, tad wajadſeja ari beedreem ſinat, jil ſchahdas ſoda noudas eenaſjis. — Par preeſchneeku eeweſheja R. Zetſchewiſu, winam par pa- liſgu P. Bergi, par rakſiwedi R. Kurſchewiſu, par ka- feecti J. Grinſeltu, winam par palihgu J. Majori, par rewidenteem L. Pinni, J. Afaru un J. Abholinu. Beed- ribas preeſchneeta preeſchſtitumu atwehlet 15 rbl. biblio- tekas paplaſchinaschanai un abonēt „Rahjas Weeja Mehneſchraſtu“ ſapulze weenbalſigi pemeem. Kaſ atteezas uſ bibliotekas paplaſchinaschanu, tad jawehlas, la wiſas grahmatas eegahdatu kretna ſatura un ne wiſ doſchas neezigas, la tas deemschehl notika pirmo reis. Lai mon buhu atkauts pee ſchis paſchas reises airahdit, la no Aſpaſijas raſchojumeem neweena nebrihſti truhſt muſju grahmatu krahtumē. Gada ſwehtus nolehma ſwimer 6. janwari 1896. g. Rahds no beedreem aſluſtinaja jantajumu, waj nederetu preeſch iſrihtojuma nolafit lahdu iſſtrahdojumu. Beedris R. lgs peſolija preeſchneekumu par „iſglihtibu un winas weizinaschanu“. (D. L.)

c) No žitām Kreewijas puſem.

Par Wina Maſeſtates Keiſara galma leib- aſuſchereu, la telegraſt ſino, eezelis profefors Otis.

Uſ Wiſaugſtako pawehli eezelta wiſkomifiſja preeſch wiſpohr- jās lauſchu ſtatiſchanas eelahrtoſchanas Kreewijä. Schis komifiſjas preeſchneekſ ir eefſchleetu mi- niſtrijas preeſchſchahwis. — Par eefſchleetu miniſtrijas wiſpahreju leem departamenta direktoru eezelis Wiſnas gubernators Greweniſas.

Peterburgä bijuſchi walrat kolera lihtſigi ſtimibas algabiſeeni.

Muſju ſemkopibas miniſtrijas programa pehz „Now. Brem.“ ſinam fetofſcha: 1) Pabalſit ſemkopjus un apſargot to intereſes, kur tās ſaduras ar žitām tam pre- tejam intereſem; 2) iſplait iſglihtibu ſemkopju ſtarpä ee- rihtojot ſematas ſemkopibas ſkolas preeſch doſchadeem arodeem; 3) pazelt ſemkopibu žaur tagadejās weenpuſejās graudkopibas pahrgroſſichanu pret žiteem ſemkopibas ſa- reem; weizinat loptopibos un žiru laukſaimneezibas ſaru uſſelichanu; 4) pahrlabot ſemneeku gwahto ſaimneezito pahwolti teem (ſemkopjeem) iſnomajot brihwus walſis ſemes gabaluſ un iſplatot ſemkopju ſtarpä labaloſ ſem-

kopibas rihtus; 5) noſuſinat plaſchus purmwus, uſouſſinat wechus uſ krena rehtina un aplarot fetofſchas ſmitis.

Par periodiſku laikraſtu ſubtiſchianu waldbai eenoht gada woiral par 1 miſ. rbl. Rahtofſchä gada, la domä, eenahtſot ap 1,400,000 rbl.

Par dſihwofku nodokſeem. Kä Kreemu laikraſti ſino, tad wehl eerihtofſot ſeſto ſchiru tohdäs pilſehiäs, kuras lihtis ſchim bija ſwobados no dſihwofku nodokſeem. Tahdu pilſehiu eſot 92. Nodokſus nemſchot: no dſih- nolleem, par kureem 48—60 rublu leela ihre — jamoſ- ſajot 1 rublis dſihwofku nodokſa, 60—72 rbl. — 1 rbl. 50 ſap.; 72—84 rbl. — 2 rbl.; 84—108 rbl. — 3 rbl. u. t. t.

Webdeſjä muſſchneeku agrarbankas 5. proz. premiju iſloleſchana golwenais winneſis 200,000 rbl., la „Herolds“ ſino, kriis lahdam bagatam Peterburgas tir- gotojam Aſelſandram Semenowiſcham Andrejemam.

Odeſas pilſehiäs walde nolehmuſe pee tureenes uni- nrehtitates atloht mebiziniſku ſakultati, kuras dibinaschana jau pilnigi nodroſchinata un weeta preeſch kliniku buhwes jau eegukta. Žinamiſchu miniſtrija ſchim noluhſtam po- ſneedſ meenreſteju 1,800,000 rublu leelu pabalſtu un dod it gadus 194,000 rbl.

Odeſas pilſehiäs weetneeku ſapulze W. K. A. Veel- ſnaſes Olgaſ Nikolajewnas preeſchſchianai par peeminu nolehma det 5000 rbl. preeſch darba nama buhwes Odeſä un mebiziniſtäs ſakultates (aſrſineezibas nodatas) dibinaschana nolemto ſumu pa-augſtinat uſ 1/2 miſ. rbl. — Roſanos pilſehiäs galwa, la telegraſt ſino, nodemis domei 15,000 rbl., kwi ſakraſti preeſch darba nama ee- rihtofchanas un liſta domei preeſchä W. K. A. Veelſnaſes Olgaſ Nikolajewnas dſimſchianai par godu det itgadus preeſch darba nama pa 2000 rbl. — Dome preeſchſti- tumu weenbalſigi peenehma. — Simferopoles tirgotaji nolehmuſchi W. K. A. Veelſnaſes Olgaſ Nikolajewnas pee- dſimſchianai par godu dibinat kapitalu preeſch labdarigeem mehrkeem un to noſaukt par Olgaſ kapitalu. Par tom- liht ſigeem teizameem paſahumeem, kuras iſdara par godu W. K. A. Veelſnaſes Olgaſ Nikolajewnas dſimſchianai, la ari žiteem eewehtojameem notikumeem Kreemu dſihwe par peeminu, awiſes paſahwigi ſino. Sewiſchi ſemſtes prot it iſweizigi iſletoht tahdus gabijumūs ſamu teizamo noluhku aſſneegſchana. Ari mehs Latweeſchi eſam pla- ſchäs Kreewijas lojektli. Waj ari mehs newaretu ir ſchä ſinä walrat eewehtot ſemſtu ſwehtigo darhibu un eeweht- rojameem gabijumeem par peeminu dibinat doſchadas teiza mas eſahades u. t. t., la peemehtam pagastu un ſtolu bibliotekas, ſtudentu un ſkolenu ſtipendijas, bahrimu un neſpehneeku palihdſibas laſes u. t. t. Tad muſju mehrka aſſneegſchana buhtu weeglaſta doſchä ſinä.

Kaſana, la „Wolſch. Weſtn.“ ſino, augſtatu ſee- weeſchu kurſu eerihtofchana wiſ neitſchot atkauta.

Dwiſka, la awiſe „Now.“ ſino, aſ lihtſeku truh- luma nonahweeſes lahdſ Schiliniſtis, kureſ nodarbojees iſgudrodama doſchadas ſtruhwes, truhbas, ritenus, ma- ſchinas u. t. t. Uſ truhluma wiſch pehdigi palahrees wezizibneeku laſchä.

Podluſchnaja ſlobodä, la „Wolſch. Weſtn.“ ſino, 25. oktobri op pulſien 12 puſdeendā nonahweeſes 20 ga- dus wezs jaunellis, Krasnowiſtis. Paſchſteplawibu wiſch iſdarjijis fetofſchä weidä: wiſch uſgahjis uſ Kaſantas tiita, pahrlahpis par tiita mergam un pee tam ar weenu rolu pe- ureedamees, or otru eefſchahwis ſem peer. Bihtis tuhtin eekriis uhdenti un tur labu brihti ſtahwejis ſtahwus. Paſchſteplawa uſ ſawa tehma, bijuſcha albara, wahrdü airahjis lahdu wehſtuli, kura tas noteikti gahſchi iſſtaidro, la uſkuras lihtſeku truhlumom warot iſbeht žitai žaur naſwi un la wiſch to uſſtatot por laimi, la žilwels, tam waitre neta naw wehl warot nomirt. Bihtſeku truhluma deht iſpurtuſi ari wina žeriba, ſagatawotees uſ apteekneela palihga eſameem.

No Jaroflawas. Žeetuma ſodu pabeiguſcheem gwahti, par ne-eeſpehjamu atraſt darbu un pahritu. Ja- roſlanä nu, la Kreemu laikraſti ſino, nobibinotees or Watdibas airauju beedriba, kura ſew ſprauduſe par mehrki palihdſet lahdam perſonam, kuras žeetuma ſodu iſžeetuſchas mekle darbu.

Melitopoles (Zaurijas gub.) aprinka ſemſte noleh- muſe W. M. Keiſara un Keiſareenes ſalaulaſchana par peeminu dibinat 19 ſahdſchu bibliotekas.

„Waldbibas Wehſneſcha“ koleras ſinas:

Peterburgä	no 8.—11. nowembrim	14	7
Wolnijas gubernä	„ 15.—28. oktobrim	807	336
Rijewas gubernas			
Verdiſch. aprinki	„ 15.—28. „	118	52

No Riigäs.

Riigä, la „Düna-Žig.“ ſino, nodomais eerihtot lahdu leelatu linu wehrtumu, kura mehrka aſſneegſchanas no- luhſä gribot Miſlgrahwi nopirki lahdu ſemes gobalu.

Jurjewas ſtudentu Literariſki-Sinatniſſä Sabeedriba mehs lihtis uſnemt fetofſchu iſſtaidrojumu ſtudentu ſtipendiju leetä:

Scha gada 20. oktobri Riigas Latweeſchu Beedribas Sinatnu Komifiſja „neatroda — la wina 27. oktobri pa- ſino Literariſti Sinatniſtoi Sabeedribai — par eefpehjamu Jurjewas Literariſki-Sinatniſtäs Sabeedribas luhgumu deht pabalſta iſ Riigas Latweeſchu Beedribas Sinatnu Komifiſjas laſes (?) eewehtot“ un nolehma Lit.-Sin. Sa- beedribas beedreem oſtiht teſibu, greeſtees ar ſan eem perſonigeem luhgumeem pee iſdalitaju komitejas Jurjewä. Pret ſchahdu Sin. Komifiſjas nolehmuſu Lit.-Sin. Sa- beedriba iſſola ſawu proteſtu, topehz, la žitām ſtudentu ſabeedribam Riigä un Jurjewä Sin. Komifiſja preeſpreduſe ſtipendijas parafſä laſtribä, la beedribam, bet ar Lit.-Sin. Sabeedribu beſ netahda eemela taiſiſuſe iſnehmumu un „nearod waitre par eefpehjamu winai preeſpreht ſtipendijas, la beedribai.“ Schahda Sinatnu Komifiſjas rihtof- ſchanas preeſpech tos ſtudentus, kwi peedalas pee Lit.- Sin. Sabeedribas, atſazitees no preeſſchchanas pehz pa- balſta pee lahdas lihtis ſchim neſſirdetos iſdalitaju komi- tejas. La ſchahda Sinatnu Komifiſjas rihtofchanas neatradis wiſpahribas preeſſchchano, to juht pati komifiſja neatſaudama nepoteeſo ſinajumu „B. W.“ 240. num- ka Sin. Komifiſja preeſpreduſe ſtipendiju ſtarp žitām ari Lit.-Sin. Sabeedribai. Scho proteſtu un ateiſ- ſchanos no R. L. B. Sinatnu Komifiſjas iſdalitam ſtipen- dijam Lit.-Sin. Sabeedriba tura par wajadſigu ſcheit at- ſlahri paſinot, lai wiſpahriba ſinatu, la Riigas Latw. Beedr. Sin. Komifiſja rihtojas ar winai uſſižeto touts nouda.

Preeſchneekſ: E. Eſteins, stud. med.

Jurjewä, 7. nowembri 1895. g.

Žrahdit atkauta fetofſchä luga: „Wanagu Wolſija.“ ſtatu luga 5 zehleendſ ar eewahzeheenu „R. ſinu Klurſchi“ no Wilhelimes v. Hillern. Latwiſti no Ra- dolfa Blaumana un Emila Melgaita.

Žeribas beedribä ſwehtdeem. 12. nowembri A. Jur- jana lgs bija iſrihtojis teatra iſrahdi, pee kuras peedatijas A. Dolſa Alununs un Swahrgutu Edwards. Žrahdiſja luga „Preehts un behdäs“. Publifa bija eerodujees leela ſkaiä.

Kawafara beedriba 12. nowembri iſrihtojis jouta- jum uſſtaidrojchanas wakarü. Admolais P. Smitſchka runoja par ſrahdneeku un ſrahdneekſchu nelaimes gabi- jumeem fabrikās un to airahweſchanos.

Riigas Pahrdangawas Sadraudſibas beed- ribai 19. nowembri (pikſt. 7 walarä) muſital-dramatiſis jautribas wakar ar ſeſojſcheem danſcheem.

Jonatana beedribä 19. nowembri (7 wal.) teatra iſrahde, kura iſtraudſita Aſpaſijas luga „Saubetas teſſibas“.

Adatu pagatawoſchonos beedribai „E. Bings un beedr.“ atkauts turet ſewako Reimano un v. Raſchſ abatu un drohſchu fabritu, ar tmoita ſpehtu, la ari atkauts fabritu pahrwetot no Saſulanta uſ Aſelſandra eelu Nr. 147. (W. G. A.)

Riigas pirmās gildes tirgotajam Ferdinandom (ſirma Meiers un beedri) atkauts pahrwetot ſawu tehrauda waltſchu ſlihpetawu no leelās Smiſchu eelas Nr. 28 uſ Sumorowa eelu Nr. 21. (W. G. A.)

Riigä (ſirnomu eelä Nr. 127) Aſelſandram Bloſ- ſeldam atkauts eerihtot lorſu fabritu ar petrolejas dſinelli. (W. G. A.)

Peepeſchi miruſchi. 6. nowembri 52 gadus wezä ſemneeze Karina Butſchas pa leelo Maſlawas eelu eedama pakita un peepeſchi nomira.

— Žoi paſchä deendā ſchuhnu eelä Nr. 9, atejamä weetä, peepeſchi nomira 55 gadus wezais ſemneekſ Peters Noriſch.

— 10. nowembri atrada Awotu eelä pee mahjas Nr. 54 beſ ſamanas gutot lahdu nepaſiſhtomu, pee ſrahdneeku ſahrias pederofſchu apmehtam 50 gadus wezu wihteti, kureſ uſ ſimniju wedot nomira. Iſmekleſchana uſſahſta.

Nelaimes atgadijumi. Maſpiljone Donna Mar- lowa, Jaroflawas eelä Nr. 16 arrodofſchä trakteri eedama, noſrita no trepem un pohrlauſa lahu. Gewainoto no- wera uſ ſimniju.

— 7. nowembri Dinomindes eelä Nr. 29, naſchu fa- britä, 18 gadus wezajom ſrahdneekam Žekabam Želd- manam, žaur poſcha neufmanim, rinka ſahgis airhebra labo rolu un to eewainoja. Želdmani noſuhija uſ ſim- niju un iſmekleſchana uſſahſta.

— Semneeku Pawulu Podſinu, kureſ ſrahdaja pee žeka ſrahdechanas uſ pilſehiäs lopu ſawtumi, 8. nowembri žiti ſrahdneeki atrada ſem lahda ſmilſchu blaſka nomirſchu. Žabomä, la Podſinſch pudeendä apgulees ſmilſchu beedre un tur winam ſmitis uſgahſchās wirſu. Relaiſis at- ſahji ſewu un trihs maſus behrnus.

— 7. nowembri ſrahdneekſ Wiktors Reiniſchmidis ta- peku fabrikä, uſ I. Ganibu dambja Nr. 37, noſcita no 9 pehdü augſtuma un pahrlauſa kreiso lahu, ladeht Reiniſchmidu noſuhija uſ ſimniju.

Paſchſteplawiba. 8. nowembri atrada Petera lapdſ pee ſehtas lahda nepoſiſhtama, apmehtam 25 gadus weza wihtreeſcha lihtis. Relaiſka labatās atrada ſeſchas drahtu ar „Weidenberg“ wahrdü un dſimſ pudelite, no karam winenä aradās pudelite ar ſtrichiniu. Pezh aſritu at- ſinuma minetais wihtreetis noſgſiejees. Iſmekleſchana uſ- ſahſta. (R. P. B. A.)

Rugneeziba.

Sinas par Latweeſchu Fugcem. Marcus, kapt. Melbards, 27. oktobri iſgahjis no Alſoa uſ Klaipehdu. Christian, kapt. Johanson, iſgahjis no Bjerneborgas uſ Ribeku. Irbija, kapt. Dimans, atrodas Riigä. Sweiks, kapt. Anſons, 27. oktobri poſees no Newcastle uſ Klai- pehdu. Jago, kapt. Dimans, Rotterdamä eenehmis la- hdu uſ Jſtadi. Maria Anna, kapt. Schnore, 28. okt. nonahjis Popenburgä. Venus, kapt. Baumanns, 20. ſept. Riigu atſahdam, 26. okt. eegahjis Grangemouthä. No Ru-Jorlas ſino: Kurlaender, kapt. Melbards, 20. ſept.

ifeedams no Belizes (Amerikā) un Gooli, 15. okt. ufrunats ap 250 juhejuhdies no Fear stubra (N. Carolinā); un taga wiss bijis labā tabritibā. Lucas, kapt. Krons, 27. okt. isgahjis no Lovestofias un Blyth. Anna Olga, kapt. Matsfals, 31. okt. aistahjis Grangemouthu, un Turborgu eedams. Riģa, kapt. Mufkars, no Stettinas un Wilmingtonu (Amerikā) braukdams, 1. nov. gahjis Yarmouthai garam. Paul, kapt. Mikelfons, kurech 10. okt. isgahja no Riģas un Grimshby, 2. novembrī eesteidsees Hellenē. No Christianfandes wehsta, la Pauls breesminā negaisā saudejis deklahdinu un pats apstahdets. Birmā novembra nakst nokritusi weena rahja un weens zilweks pahetritis par luga malu un nosihjis; kaptains dabujis weeglafus, bet divi luga zilweki smagus eewainojumus. Adelheid, kapt. Seetinsch, 30. okt. isgahjis no Seepajas un Negroe. (B. B.)

Ro ahrsemem.

Wahjijā pehdejā laikā manama sawada parahdiba, beehchi ween atahdrojas projeses par majestates jeb Wahju kējara Wiltuma apwainošānu. Pat konserwatiwi un eezeniti wihri wairis naw droshchi, la netiks labdā balta nebealtā deenā par kahdu pat newilshchus paprukulschu brihwahu wahedu jautki pee atbildibas. Gewehrodami la tahdas pahrat beehchas projeses pateehidā til kaitesot majestates warai un godam, ari jau konserwatiwi un augstahs apwindās labi eeredeti laitraksti sahli usstahtees pret beehchajam projesem par majestates apwainošānu. — Sahds Parifes awijes „Matin“ ihdbstahdneeks sarunajees ar flaweno finatru wihru profesoru Wirchowu par tagadejo politiska stahwolti Eiropā. Wirchowš, la awise „Matin“ raksta, istejees, la apstahkti esot tahdi, kas weiznot Eiropas sabedroto waltiju nobibinashanas pehž Seemel-Amerikas Saweenoto Waltiju parauga. Stunda, kurā tas notikschot nebuht ne-efot wairis til tahja, la tas isleofees. Ta esot jaw durwoju preelchā. Kad tahda waltiju sabedriba notikschot, tad ari attrihschot mihlgeeg kawa pulki un tos preezus mihlardus, kurns tagad isletohot kara pulku uhrum, tad wareschot isletohot labateem noluhsteem — tautas saimnee-ziabas pazelshānā.

Fransija. Jaunā Fransichu radikālā (stingri brihwoprah-figa) ministrija toti sparigi rihlojas usstahdamees pret wismih- fadām eeweeschchamees nelahritibam. Tai ari, la ministru preelchneeks Burshchā sajjaja, — jaur „laimigu atgadajeemu“ iedewees Londonā apheetinat ilgi melleto Panamas leeta eepihoto krahpneeku Schihdu Artonu (Ahrtonu).

Spanija. Malagas pilsehtā apheetināti ubagojot 8 strandās gedrepschuses tautas skolotaji, kureem jau kopch diweem gadeem neishahjata alga. Bet preelch kara we- shanas kuba Spanijai gan wehl ir nauda. Kas tai dalas gar tautas skolotajeem! Vai ubago!

Turcija. Kristito wajaschanas un afinsihleschanas Turcijā nemitejas. Turku waldbia gan selas drijumā darit galu wism nelahritibam. Bet ko lihds solijumi, ja truhsti spehta tos ihpildit? Ta peemebram at'al Harmutā notika saburichanas, pee tam nonahweti 800 zilweku un islawiti un ahdēdināti 10 Amerikānu mihonaru namu. Gumnā kurdi uhruka Armenieem. Siwahā nonahweti 500 zilweki. Konstantinopolē apheetināti 400 fostas (Turku torana mahjetki). Alepō notikuschas leelakas jihnas. Pehž dahchām sinam pat pehž reformu projekta peenemichānos — nonahweti 15,000—20,000 zilweku. Zit ilgi lai tahda krihtigo slateschana turpinās?

Seemel-Amerika. Klimelehdā nesen upē eegohjās kahds elektriska dselshjeta wogons, kurā atrahds 30 zim- weli, no kureem til dahcheem ihdemās ih wagona issehki un isgahbiees; leelakā daka turpreti atrada schausajigu galu. 13 lihki atrasti.

Anglu ilgoschānos pehž Kreewu draudshbas.

Anglu laitraksti pahrunadami sarechgitos politisos jautajumos isfala it la weleschānos ar Kreewiju ihlgt un lopeji sadalit wehl eeguhstamos semes. Zit dahchadā ari naw scho prahtojumu wadoschās domas, raticu gala sehdsēns wizeem isnahot wuslihds weenods: wisi norahda, la Anglijai, kura jaur sawu tagadejo ahrleetu politiku eeltuwje neapstahschāmā stahwolti, neatleel zita zeta, la neisheht ja beedribu ar Kreewiju. Schis domas is- teitās weenā un tai paschā laika wairal laitrakstids, kwi talpo dahchodu partiju politisheem noluhsteem, jaur ko ari apzerejumi, kwi eetei weenoschānos ar Kreewiju, usfatu sinā leeliski ischichāns weens no otru. Taischu pehž nejaschās sagadichānās ispreelch, la domas par Anglu-Kreewu sabedribu schobrihd dshwi nobardina Anglu partiju politisheem aprindās. Laitraksti, kwi sabedribu pehdejā laika seiwischi eeteihschi ir konserwatiwais „Spe- cator“ (Slatitajs), radikalais „Speaker“ (Runata) un „Contemporary Review“ (Scholaitu apstata). „Spe- cator“ new sawam apzerejumu par pamatu plakhi pah- runato un wehlat wairakshrejei atfankto „Times“ (I. Teim) wehli por Kreewijas ihewnu lihgunu ar Kuru, pehž kura Kreewija war sawu Sibirijas dselshjetu taitst jaur Mandshuriju un ari wehl dabun Port-Arturas ostu, konserwatiwais laitrakstis „Spectators“ nepeelch ihem- aisfankumeem nelahdu sworu, tas ih schim ispaudumam wahda wisplahschā noshimē. Taischu schahda weeniba „Spectatoram“ nefoget dufnu eelaisumu. Ja Kreewija darot sinamajā telegramā apgalwoto, tad ta eewehschot itai sawas pishneehgas interees un jirām seelwoshim slittakā gadijumā newarot tur zitees nelahdas eewnas. Anglijai ne-efot dibinata eemeila par to seiwischi sudro- tees, jo Kreewija jaur Kinas eeguhshchānu ihstienibā topat itai wahinata (!) Schai gadijumā tai buhu wisi sawi spehki jaurpēdē Kinas atdshiwinaichānā, jaur to paschāi pehhdigi draudetu breesmas notkuht golejā nauhdas postā!) Kreewijas jenichānās taitchu nebuht newehschhotes (u) Kinas eeguhshchānu, ta weenigi wehlotees wisplahschā mehra issehot Sibirijas bagaribās awotus. Laitrakstis nepeelchit domāt, la Anglu tiridneezibā tahdā gadijumā buhtu jozehki. Eiropas eelarojumi modinot arween jau- nas wajadshbas un par to apgahdshchānu pa galwenai daktai ruhpejotees Anglija. Kreewija to newarot aistawet

oif ta weentahschā eemeila, la eelarotās semēs wajadshgo naudu newarot wis sodabut direkto (trech) nodofku jeta, bet weenigi jaur eewedumu wuitam. Anglija talab warot bes ruhpeem noluhstotees us Kreewijas rihloshchānos Ahija, protams, itai ar to notikuma, la ta (Anglija) jawu floti pawairo un eeguhst jaunu kara-ostu Klusajā juheā. Taitai tahdā zita raktā „Spectators“ israhda, tahds no- luhst wina draudshgajam Kreewu-Ahijas politisheem isfu- tojumam. Laitrakstam „tu weje e Austrumi“, t. i. Tur- cia daudš zeel-hati pee heds peeauguschē netā „t a h t e e Austrumi“. Konserwatiwais laitrakstis uskraujas par Tur- cijas behdigajeem awrahkheem ihri la jeb kura radikāla (lihti brihwoprahfiga) deenas awise un ihstaidro par An- glijos goda peenahktumu, waj nu jaur Anglu flotes no- fuhstichānu us Konstantinopolē jeb ari jaur Eiropas seel- waltiju konferenches safahschānu, ruhpeetes par wisdrihsato julu nolahroshchānu Turcijā. „Spectators“ noprot it labi, la kairis tamlihdshis solis jahetu karu ar Kreewiju, Fransiju un Turciju, un Angliju nowaditu tairni pee trehsabed- ribas krahbi. Taischu Anglija ari nedrihsot noluhstotees Turcijas leetu tahstahds sarechhijumās un turpinoshchās brees- mu darhds pret Armenieem ihlpti saliktām rotam. „Ja nu itai Anglijas skandiba par Kreewijas eespeehchānos Rih- Ahija leelwaltiju rihjibu apsechēem un aistawē — Turcijas labā, tad Anglija uhrumas imazu arhibidbu ih sewi. Ta tad seheit staidri ishehts, la Anglijai sawam bihtamaka- jam lihdbiznesam (Kreewijai) Rih-Ahija ja-attahj rihlotees tā patihās, lai itai panahku Kreewijas nopeetnu, ener- gishu pabalstu apsolito Armenijas reformu isweehonai. Bet nu noht galwenakais „jots“. Bais nabaga Armenu lit- tens, la pehdejā laika tairni Anglu konserwatiwā prefe atahretoti walfardigi aistawēs, ir ofijielajai Anglijai (maldbibas aprindām) weenaldshgākā leeta pasaulē un seim tristiro brahtu lihdbihstibas fegas usfahktā rihloshānās Armenu leetas weenigi aih lihdbizneschās pret Kreewiju un sawu Egiptes interechu aishchahschānos deht jau epreelch labi pahpdomats politisheem schahchowizees. Tamdeht, kuh, „Spectatoram“ radees preelchlikums, Kreewijas eespe- ehchānos Ahija, ko Anglija jau tā til pat tā nemas nespehji aistawet, pazeeht rahmā garā, jo wina greib sewim adrosh- chinat preteļojumu; Kreewija nedrihsot aistawē Anglu eespaida nodroshinoshchānu Turcijā. Reto sajit, sualki weelaki, — sheht itai, la wisi neseto Anglijas „goda“ politikai! — Preelchlikums par pilnigu sabedribu ar Kreewiju, tahdam „Spectators“ apgahjis ar lihku un, aironoms ari radikalajā „Speaker“ (lofi Spihlerā).

Schis laitrakstis ir no tā pahrlēzinats, la Kreewija schobrihd newar un ari negrib ar kahdu waltij sanahki atā domu ismahnā, kuras selas waretu buht karech un talab laitrakstis awimihkta awrahkshus tura par wisdewi- gajajeem sabedribas nobibinashānā ar leelo Zaru-waltij. Pee schis waischās reijas tad ari nolahroshchānos Kreewu un Anglu eespaidu wihseena robeschās Kina, un notiku we- noschānās starp abām waldbiam, ko lai tagadejās apstah- lds eesah ar Turciju. No gluhki zita redies stahwotka leetu apstata trehschās Anglu laitrakstis, „Contemporary Review“. Schi laitraksta Armenu korespondents Dillons wainees pshchu, peewihaju apzerejumu par jaunato starp- tawistakā politisheem stahwolti. Waldocho aprindu usfatus, ā ari wispahrejas domas galwenajās Eiropas waltis- winsh leetas pohstham loti pamatigi. Pehdejā laika winsh uhranigi seloschis kahdas eewehrojamas Wahju deenas lapas, „Franturjes awises“, Rih-Ahijas politikai. Scho awisi, ih kuras smeltos ari muhju pohreklata sinas, winsh sin itai usfawet un usfata to par Anglu garam lihdbihstigoto no wismā Wahju awisem; tās politika ari pilnigi satrihtot ar wina — Dillona domam. Un schi politika Angrihtom deenicheht now pa gaurmai, lai gan ta til labi domata. Dillons tura par behskemigu stahrees Kreewijai pat ih Konstantinopolē zeta; ne itai Turcijas galwos pilsehta, bet ari eewehrojama Ahijas Turcijas dala esot Kreewijai ihlptot droshchās, la Berhijas seemeli un nobokshs maha- rajās waltisnas Riwa un Buhara. Kas schim domam peekriht, tam ari esot ja-astihstās, la Anglijas galwenās interees schimbrihscham ne-efot wis metiesamas Eiropā, jo pateehidā itai woinus pahrgrosihu Eiropas apstahlidš praot Anglijas teeschu eejautschānos.

Tahlat Dillons apstata jautajumu, kas Anglijai daram, lai ta beidsot sawā Ahr-Eiropas politikā nejuhtos atstahta weena, bes domu beedreem, eewehribas un panahktumeem. Wihsch amet peelteeschānos tā trehsabedribai (Wahjijai, Auhro-Ungarijai un Itolijai), tā ari Kreewu-Fransichu saweenibai, tawehj la abas kalpojoj sinameem noluh'cem, pee kureem Anglijai ne-efot interechu un beisot isfatas par labu pahshdwigai sabedribai ar Kreewiju. Galwe- nakais preelchlikuma weizinatajs, pehž Dillona domam, tas apstahlidš, la Kreewija esot weentigā Anglijas lihds- jense. Ra draudhiga weenoschānās starp Kreewiju un Angliju eespehjana, par to Dillons neschahdas ne azu- mirkli, jo jaur eewehrojānu Kreewu politisheem aprindu r prefeintanteem winam esot sinams, la schis domas ari Kreewijā atahretoti pahrunatam un eeguwishchōs daudi peekriteju. Weena leeta Dillonom tomehz leetas neispu- rama: kalab gan Rosberi ministrija, kurai pagahjuschā gadā bijis semischi ihdewigs gadijums sabedribas lihguna nolshghchānā ar Kreewiju, naw pahleigushēs to ihpildit. — Ra jau augschā mihējām, ir ihsti nosihmigi, la weenā un tā paschā laika weenodas domas ishehtas wairalds dahchadu partiju Anglu laitrakstids. Naw ne-eespehjamē, la Anglu waltis dahwawitajs, ministru preelchneeks lordš Salsberis fogatawotajs us kahdu ischikroschu soli sawā ahreidā politikā, kas tai war dot zitu wihseenu.

Kwihche.

Derigū gahramēnu Apgahdshchānos Modalai eemahfaja: B. Krubje, Madefrenēds, 1 r., J. Romans, Romshā, 1 r., J. Wihlot, Majoris, 1 r., Digu Dzas ihle, Saulā, 1 r., A. Lejinsch, Riģā, 1 r., J. Kuhfs, Peterburgā, 1 r., Frigihajns, Esigurē, 1 r., Leel-E jawas djeht. beedriba 1 r., J. Kushts, Riģā, 1 r., A. Lahjez, Krona-Rendā, 1 r., B. Bedshsch, Rihgafē, 1 r., M. Sants, Riģā, 1 r., Runofsch- nowitsch, Gejawa, 1 r., S. Bilmans, Lehbura, 1 r., G. Rūkers, Rihgafē, 1 r., G. Pehalls, Esotshchānās, 1 r., Baudere ihse 10 r., Salohjons, Dwinstā, 1 r. Kopā 27 rbt. A. Laiminsh, beedru finatajs.

Tirgus sinas.

Riģā, 13. novembrī 1895. g.
 Riģas labības tirgus liufs. Silito jeta deht peemehumi pa- gahjuschā nehetā mahnjahschēs, bet jadomā, la labalam jeta laifam eelshhotees schējeenes labības tirshneezibā rades wairal roshbas. — Benas siltas la nemaj naw grolshjuschās. Winas schimbrihscham Riģā shahdas:
 Rudsi, Kreewu, us 120 wahru, pamata mahfā 53—55 1/2, lap. pudā. Tendenze: rahma.
 Kweeshi. 123—130 mahrijnu smagi Kreewu kweeshi mahfā 67 lihds 76 lap. pudā; 121—124 mahru, smagi Kurfemes kweeshi mahfā 63—66 lap. pudā.
 Kweeshi, feshchānchi, us 100 mahrijnu pamata mahfā 55—56 lap. pudā; Kreewu kweeshi mahfā 54—60 lap. pudā; Kurfemes 109 mahrij- fm. meehchōs dot 56 lap. pudā.
 Aufas. Labās gahchās aufas mahfā 57—62 lap. pudā; schahwetās aufas mahfā 50—51 lap. pudā; Barhinas un Riwnas-Tejejas aufas mahfā 54—55 lap. pudā.
 Rihfshla (stegu) us 87 1/2, proj. pamata mahfā 108—109 lap. pudā un brahla lihfehltas mahfā 100—102 lap. pudā.
 Rihfehllu ehlas rauschi, schējeenes, mahfā 64—66 lap. pudā; Kreewu lihfehllu ehlas rauschi mahfā 63—66 lap. pudā.
 Sants pulk sehllu ehlas rauschi mahfā 55—57 lap. pudā.
 Eirni, schējeenes, mahfā 56—57 lap. pudā; Kreewu strahs dot 63—64 lap. pudā.
 Kanepes mahfā 100—102 lap. pudā.
 Kanepaji pa wejam stingri. Peeweht winus silito jeta deht pee- wed loit maj.
 Rini. Ari linus schimbrihscham Riģā peewed maf. Tāpat, la fino, ari pa Gelfsch-Kreewiju linus wehl us pahpochānās weetam — stah- jam weot wifai maf. Linu jenās druhjā tahdas tā stingrafas, lai gan pirjei augstahu jenu par ihdbshchānam negrib mahfat. Jostu lahds lihds par R. (stih) un R. X (alce risti) dot 41—42 rbt. bir- lamā; par Z. K. (stih) un X HD X (Bernawas „hofereibanti“) mahfā 37—38 rbt. birlamā; par S. P. K. (superior pihkroni) un S. P. HD dot 31—32—33 rbt. birlamā; par P. K. (pihkroni) un F. P. HD (smalste pihshofereibanti) mahfā 25—26—27 rbt. bir- lamā; par P. W. (pihshchaki) un P. HD (pihshofereibanti) mahfā 22—23 rbt. birlamā; par W. (brahli) un HD (hofereibanti) dot 20—21 rbt. birlamā; par D. (dreibanti) un L. D. mahfā 16—18 rbt. birlamā un par D. W. (dreibantbrakli) dot 12—13 rbt. birlamā.

Parhtilas jenās Riģā:

lap.	lap.
Sweests, mahrijnā 25—28	Behru shpolini, stops 20—30
Gaba sweests, mahrijnā 35—40	Keehli, stops 10
Zuhlas gaba, mahrijnā 175—200	Medus, schuhnās waj 40
Behrshā gaba, mahrijnā 8—13	tejinats, mahrijnā 35—40
Schahweta aitas gaba, mahrijnā 7—9	Kreechu putrami, stops 7—12
Swaiga aitas gaba, mahrijnā 6—9	Eirni, stops 100
Tela gaba, mahrijnā 7—15	Rahli, pudā 60
Schahwets schinkis, m. 13—16	Buriant, pudā 100
Schahm. spelis, mahrijnā 18—20	Roltei jigorini, stops 6
Peechi gaba, mahrijnā 40—120	Kur. kweechu bihdeleti 3
Eirnas, gabalā 500—700	Wiboli, pudā 300—400
Rubeni 200—300	Bumberi, gabalā 2—4
Winas, gabalā 35—60	Drehmēnu ogas, stops 5—6
Rahli, pudā 60—90	Bihlabshu (fehrumshchū) 10
Bihles, gabalā 80—100	ogas, stops 200—350
Sofis, gabalā 80—160	Wederizas ogas, stops —
Raltuhni, gabalā 250—350	Parglu (tahdā) ogas, stops 12
Rartupehi, pudā 60—75	Swaigas schampinjons, mahrijnā —
Sahs peens, stops 7—8	Swaigas lahpošgalwi- 200—350
Wesjs peens, stops 10	Wesjs, 100 4—6
Rupinats peens, stops 10	Bužu lahposti, galwinā 7
Sahs krehjums, stops 20—26	Sahbi lahposti, stops 7
Sahbs krehjums, stops 40—50	Schahwetas rēnges, 100 15—25
Dias, sahls 100—120	Schahwetas rēnges, 100 —
Sihpoli, stops 5	Sutinai, sahls 80—90
	„Drellini“, sahls 6

Keepajā.
 Rudsi us 120 mahrijnu pamata mahfā 54 lap. pudā. Tendenze: stingra.

Kweeshi (pudri) mahfā 67—76 lap. pudā.
 Kweeshi mahfā 55—56 lap. pudā. Tendenze: stingra.
 Aufas. Labās gahchās aufas mahfā 62—67 lap. pudā; Kurfemes aufas mahfā 51—58 lap. pudā; Kurfas, Karomas, Tejejas-Kinmas, Delas, Kijenas un Barhinas aufas mahfā 53—58 lap. pudā. Rehn- aufas (15 proj.) mahfā 53 lap. pudā. Tendenze: stingrafa.
 Rihfehllas. 7 mehri Leishču sehllu mahfā 103 lap.; 7 mehri Kreewu sehllu mahfā 103 1/2 lap.; 7 mehri stegu sehllu mahfā 106 lap.; 6 mehri mahfā 88 lap. Tendenze: gurdnafa.
 Griki us 100 mahru, pamata mahfā 68 lap. pudā. Tendenze: stingra.
 Eirni, pehž wina labuma, mahfā 61—63 lap. pudā. Tendenze: stingrafa.
 Kanepes mahfā 105—107 lap. pudā.
 Sants pulk sehllas mahfā 59 lap. pudā.
 Ahjas. Krahjās Ahjas mahfā 50—53 lap. pudā; wihjās Ahjas mahfā 46—48 lap. pudā un smaltās Ahjas mahfā 44 lap. pudā. Ten- denze: rahma.

Parhtilas jenās Keepajā:

lap.	lap.
Rartupehi, pudā 60—70	Sahbs krehjums, stops 40
Sweests, mahrijnā 27—28	Rahposti, schola 100—120
Rudtas (shhwas), mahrijnā —	Sahbi lahposti, stops 5—10
Medus, mahrijnā 25	„Knappfers“, gabalā 5
Schahweta juhlas gaba, m. —	Wiboli, garnija 28—30
Witas gaba, mahrijnā —	Bumberi, garnija —
Wasti, mahrijnā 55—60	Dihwas wistas, gab. 60—70
Dias, 10 gab. 18—20	Bihles, gab. 50—60
Swaigs peens, stops 8	Rahli, gabalā 30—40
Wesjspeens, stops 5—6	Sofis (shhwas), gabalā 180—200
Wederizas peens, stops 4	Sofis (nosantās), gab. 100—130
Sahs krehjums, stops 20	Sahli, gabalā 75—90

Telegramas.

Peterburgā, 13. novembrī. Winas Majestate Kei- sareene Aleksandra Feodorowna, la zer, drihsimā pilnigi isweselosees; spehti peenemas. Ari Anglā Zaupeedshimufē ir wejela. Turpmat sinas par wejelibas stahwoti wairē tawehj nepafneegs. — Leelknast Olga Mikolajewu, la Wisaghtati pawehlets, krihija 14. novembrī. Winas kuhmas fetosehe: W. M. Keijareene Marija Feodorowna, Anglijas karaleene, Wahju Keijareene-aratrine; Greekijas karaleene, Danijas karaleene, Hesenēs leelherzogs un leel- knas Wladimirs Aleksandrowitschš. — Leelknasē Olgas dshiwichānā par godu Mastlawas amatneeku walde nospreeda atlaist amatneekem 30,000 rublu nodofku paradus; kahda Mastlawas maspilonu sapulze nolehma Aleksandra-Marijas stola dibinat defmit brihwomeetas un atlaist nabageem mas- pilsonem 25,000 rbt. nodofku paradus, Kijenas pilsehtas weeneeku sapulze nolehma eerihot Aleksandra stinnijā 10 brihwgultas preelch behrneem un shmeja 1000 rbt. darba nama lihdschu pap aschinaschānā, Peterburgas tirgojaji — 5000 rbt. darba nama kuratorijai, un kalmu ruhpeeku kongress — 5000 rbt. kahdam labdarigam mehrim.

Apstahneeks un ihdewejs: Ernsts Plates, Atbilgees redaktori: Dr. phil. Arnolds Plates, Dr. philos. B. Saitis. Досподство концыном. — Прага, 13 ноября 1895 г.

Sludinājumi.

Sehns, mīslabal no laikiem, kufis weklas eemah- gitees pawahra mahliu, war pe- teitēes per Otto Schwartz, Balleiat bulwari Nr. 2.

Kurzuimšā (Kurzum), Augš- Kur- semē, Kluffes aprinki, 15 werstēs no Dwinstas (Dinaburgas), 6 werstēs no Jaun- Mēlfandromstas un 4 werstēs no Rānijas Turmend aštatu, tušlin pah- bodamas

femneeku mahjās un pušmuifšas

no 50—200 pušra weetu teelumā. Nolligūmi ir iweigiti un jenas femas. Galiga preeškana war notit tušlin, bet mahju atrofšana notis tistat 1896. g. 23. aprill. Tabiat pahrodamas jeb ari isrentjamas, lopā, jeb latra par femi, weenas dširnatwas un weeno frogs, ar apmebram 50 pušra weetam jemes, luei atrodas tutu lopā; weenas war ari faweenot ar apmebram 200 pušra weetu teelu pušmuifšā preešk pahrodšanas jeb isrentjšanas. Pēe frogs un uheens dširnatwas atrodas weena parei- tigiģo bānija un pagasta mahja, luei atrodas 5 teelu, Kurzuimšas pagastā faweenotu pagasta teefa un walde. Ubi atrodas pēe leeljeia un pēe wineem latru gabu notura 1 turgu, kamebr nablamibā ne- turēs latru gabu 3 turgus. Pēe frogs pēer, weh 4 mahjās ar blatus ešlam, no lueim 2 nomā algadihi, 1 pomeets un 1 pagastā fimmijai. Wišas ipofaneeta teefibās, ja eetaise teel paplošinata ar mešlina no- šimū, pahreel eelfšpūs turklati pēerdegim 50 pušra weetam jemes uš pizjeju. Ša eerašos pēerelofšā flaitis gribetaju, tad minete objekti waretu ari wairafšolifšana pahrodoti un jeb isrenteti tapt. Wišas tuwalās šinas pēerfajamas no Kur- zuimšas (Kurzum) muifšas waldees, jaur Dwinstā un Orišwū (sp. Двинскъ и Гривна-Земгаленъ, въ им. Курзумъ), apstatiškanu war hāarit laka laka laka Wišewem rentneem ir lūlamigā loitā uš- telts, tā lā wišas eetaise 1896. g. 23. aprill bušs swabatās.

Minisčas walde.

Bezaku nahwes dehi pahrodamas jaunas

dširnatwas

ar 3 defetinam semes, uš nomalū 4 gabos ar malu eemafu, jeb ari uš itgatem gabecem isrentjamas. Šitu dširnatu tuwamā nau, uš 3 pusem 35 werstju un uš 4. pusi 75 werstju tuwamā. Dširnatwas atrodas Wišlāmas uubernā, Welkolujas aprinki, pēe Rānijas Ričailow pogoši, Ričailowstas pagastā, Gardino fahbešā, 12 werstēs no telegrāfa stānijas.

Weschstes fahstamas uš abrehi: хозини мезьниця Иванъ Яковлевичу Шаосери, село Гаврильино, Новгородской волости, Великолукскаго уѣзда, Псковской губернии, черезъ станцію Горлицкое.

Widens dširnatwas,

3 werstēs no weenas Rīgas-Drietas dširneļa Rānijas aštatu, uš 1896. g. Jūrgem uš 12 gabecem isrentjamas. 4 gangi, jahgu dširnatwas, wišas fahstume, webr- tuime, weštuime, pa balat ar turbinam dšir- natwas. Tuwalās šinas dabujamas Rīgā, Rāstāle eelā Nr. 13, fort. 3, 2 trespes aug- šā pa labo rošu, no pulstī 1/3-4.

J. Webrūnšch,

Belgawās Ahrigā, Almenū eelā Nr. 18, pēdahwā wišadas ahdū pzejes teelumā un mašumā, atlapahrodemejem šinamās pro- gentus lediati. Ari pēerf un pahrmatina negehretas pēi gehretam ahdam.

Banka Krowiņas wgunspudroschinnšchannas beedriks dibinata 1827 Peterburgā. Bilniģi eemafats pamat kapitāls 4,000,000 rbl. Reserwes kapitāli 3,000,000 rbl. General-agents: R. John Hafferbergs, Rīgā, Rungu eelā Nr. 22.

Wihnu turgotawa un schampānu fabrika Universal Grand Champagne. sec, demi-sec, douz. Ludw. A. Schweinfurtha, Rīgā, Greģneclu (Sinder) un Rāstāle-eelu stūhri.

Manā grahmata un bilšču drulatawā, Rīgā, pēe Pētera bānijas, lā ari wišās zitās grahmata pahrodotawās dabujama:

Widjemes wezā un jaunā Laika grahmata 1896. gadam.

Saturš: 1) Rāhditajs, jil gabu pagahjušči no dāšchem fēwifšči swarigeem notikumeem. 2) Kalendarijs. 3) Par tšhetrām gadslahrtam. 4) Par faules un mehneš aptumšhofšchanam 1896. g. 5) Kreemu Kešaristkās Rāms. 6) Pareistigiģu kalendars. 7) Korespondenziju pēenem- šhana un isjuhūšchana Rīgas gubernas pasta kantori. 8) Tasse par pasta sūhtijumeem. 9) Sūhtijumi, par kureem fanehmejām jamatā. 10) Schtempelmaršas. 11) Telegrāfa mašja. 12) Schibdu sūehtfi. 13) Lopu-grūhšnibas un putnu pēeršchanas kalendars. 14) No Rīgas šejofšči bšelszeti. 15) Turgi Widjemē. Widjemes linu turgi. Kurjemes linu turgi. Turgi Kurjemē un Leifšdš. 16) Meereteefnešču kameras Rīgā. Rīgas-Walmeeras aprinki. Meer- teefnešču sapulzes. Krepost-nodata. Semneeku Wirsteesju preeškneeki. 17) Jaunā gadā. (Dšejols.) 18) Projām dšihwē. (Dšejols.) 19) Gohs Deewam augštibā. (Original-stahstinsch no L. S.) 20) Lauku pukite. (Dšihwes aina. No Mifšhna-Sundula.) 21) Par jaunajām pašem. 22) Kas aifgabjeem jaeewehro. 23) Par pagastu femneeku fahrtas lozēku pahrat- šichanos no weena pagasta otrā. 24) Par pirmo kreewijas wispahriģo kausču flaitišchanu. 25) Par teatu sumu fatofšo bšeedināšchanu. 26) Derigi padomi. 27) Dšihwš mironis. 28) Sūhumi. 29) Dšihwes gudriba. 30) Graudini. 31) Fimmas, kuru sludinājumi atrodas šča gada Laika-grahmatā. 32) Zela-rahditajs lauzineekem, tas Rīgas bodēs grib pirti.

Māšā: ne-eseeta 5 rbl. 100 gab., eeseeta 10 kap. gab.

Ernsts Plates.

Leelakā iswehle: stenderu lampas, pakaramās lampas, galda lampas, bigienisčas normal-lampas un ampeles pēdahwā Kuntze un beedr., Rīgā, Teatra bulwari, pēe lauwam. Sehrahās ženas.

E. Larsen'a feltan, sudraba leetu weikals tagad atrodas: Leelajā Jaur-eelā Nr. 13.

Maškawas milti bar 2 1/2 kap. mahrinā lal dabujami miltu pahrodotawā Kemer, las eelā 14, pēerf Schiwobes wišna turgotawā, pēe turgu.

Pakruhšču truhkuma un bruku-šostas, dubultas un ween- lahēšas, tabdas la lai gan 15—20 gabus mahrošis, pakruhšču truhkums ištā lalkā aštati. Rāšā Rehnina eelā Nr. 9, 1 tr. augšā. J. Melleck.

A. Danzigera Rīgas twaifa krahjotawa un kihmiska mašgaschanas eetaise. Dēweles eelā Nr. 5.

Peenemu krahjofšchanai wisadu mašmasu un pušmadmalu un krahjoju ištās, pajahwoščas krahšās, bēf la drebhe pēe walfahšchanas smēdretu.

Welšchanai, Schēhreschanai, Uštahrschanai, Pēreschchanai un degaderechchanai, pēe tam drebhe teel isštepta un paleel ipihofšča, pēe walfahšchanas nefawelšas un no teemus nepateel trofaina.

Tahšat: jaur lo aūtšā drebhe paleel bēfala un auduma pawe- deens jaur ušwēto wišnu teel apšegs. jaur lo wēlā drebhe wirtwiliņu pajauē un auduma paweēens aštā faredšams. Tas it ipohofšči bēiģis mahmalat, kura šepereā jeb ar muštuweem aūtšā uš kura pēe walfahšchanas lal nepaleel wišnaina jeb aša.

Uštahrschanai, jaur lo wēlā drebhe paleel tahda pate, lā bēfala bodēs tubla un schēhretini naw rešfami. Pēe tam drebhe teel isštepta un paleel ipihofšča, pēe walfahšchanas nefawelšas un no teemus nepateel trofaina.

Tahšat baru famus jēn. kundes uš tam ušmanigūs, lā wišas drebhes, kuras pēe mahis nodatās krahjofšchanai, welšchanai u. t. t., wispirim teel kreetni isma- gatas, lal itlu isšhritas no aitu tauleem jeb ešas, kuru wehweri teeto un krahjofšā drebhe nefad nesēwehe.

Pēf tam weh 1 pēdahwānos krahjof wišadas lungu, dahmu un behrū drebhes, mehbēku pahrowelšamos, galdautus u. t. t., tapat ari kihmiski mašgat

wišadas garderebes, no šmalatās balles šteites šifš wēentahrschalām darba fahwrlam, tad weh 1 ischuwumūs, gardines, špijes, žimūds u. t. t. Ušwēumūi is žitām weetām ahrpus Rīgā ja-arešēf uš Dēweles eelu Nr. 5.

Peenemšchanas weetas: Rīga

Gešchpifšchā, Stāhru eelā Nr. 4. Peterburgas ahrpifšchā, Mēlfander eelā Nr. 13. Kroweš eelā Nr. 5. Ahrpus Rīgas: Jelgawā, pēe E. Bārkoweki lga, Polles eelā Nr. 8. Jūrejmā pēe E. Friedrich lga. Jēhšis, Leelajā eelā, Wifelneel namā. Arentsburgā pēe J. Bannit lga. Pērnawā pēe Dešberg lšfēs. Zabilē pēe N. Arentberg lga. Peterburgas ahrpifšchā, Leebatas eelā Nr. 13. Fabrikas un peenemšchanas weeta: Dēweles eelā Nr. 5.

Karla Wentenberga drehbju maģasina, Berga basarā, Marjas eelā, bode Nr. 7, Rīga. pēdahwā fawu bagatigo krahjumu wisadu gatawu kungu drehbju.

Kreetni šofš, laba un isfuriģs dards un lehtas ženas. Turpat isgatawo kungu drebhes uš pastelējumeem, is labato fabrika audu- meem, no weentahrschateem libl wišmalateem, pēh wišjauuakem šafoneem, We- nigais fahni arodā piņiģi isliģhojees špejalisšs Berga basarā. Ar augšēemibu Karlis Wentenbergs, junštes drehbneclu meštard.

Dšelszēlu brauzeeni.

Derigi no 15. oktobra 1895. g. Dētejais lailis.

Rīgas-Dwinstas dšelszēļš. No Rīgas I šbr. 10 45 r., 7 20 w.; no Stopineem šbr. 11 14 r., 7 49 w.; no Mifšhiles šbr. 11 32 r., 8 07 w.; no Dgrēs šbr. 11 48 r., 8 23 w.; no Rēmbates šbr. 12 15 d., 8 50 w.; Štrih- werds non. 12 46 d., 9 21 w.; no Štrih- werceem šbr. 12 56 d., 9 31 w.; no Kof- fes šbr. 1 28 d., 10 03 w.; no Šuf- maneem šbr. 1 59 d., 10 34 w.; Šrust- piļi non. 2 24 d., 10 59 w.; no Šrust- piļo šbr. 2 34 d., 11 09 w.; no Šrust- piļšas šbr. 3 02 d., 11 37 w.; no Rī- wanes šbr. 3 21 d., 11 56 w.; no Rā- grades šbr. 3 44 d., 12 19 w.; no Rī- gales šbr. 4 11 d., 12 46 w.; no Rīšnas šbr. 4 37 d., 1 12 n.; Dwinstā non. 5 00 d., 1 35 n. — No Dwinstas šbr. 1 11 d., 5 35 n.; no Rīšnas šbr. 1 38 d., 6 00 r.; no Rīgales šbr. 2 04 d., 6 28 r.; no Bārgades šbr. 2 33 d., 6 57 r.; no Šiwanes šbr. 2 50 d., 7 15 r.; no Šrust- piļšas šbr. 3 10 d., 7 34 r.; Šrust- piļš non. 3 32 d., 7 56 w.; no Šrust- piļš šbr. 3 42 d., 8 06 r.; no Štulma- neem šbr. 4 07 d., 8 31 r.; no Kolneses šbr. 4 36 d., 8 59 r.; Štrihwerds non. 5 03 d., 9 26 r.; no Štrihwerceem šbr. 5 13 d., 9 36 r.; no Rēmbates šbr. 5 43 d., 10 05 r.; no Dgrēs šbr. 6 10 w., 10 22 r.; no Mifšhiles šbrauģ. 6 22 w., 10 44 r.; no Stopineem šbr. 6 37 w., 10 58 r.; Rīgā I non. 7 02 w., 11 23 r.

Rīgas-Wihlgrahwja dšelszēļš.

No Rīgas I šbr. 6 15 r., 11 35 r., 4 05 d.; no Karapitālem šbrauģ. 6 30 r., 11 50 r., 4 20 d.; no Wēlfandra augš- meem šbr. 6 38 r., 11 58 r., 4 28 d.; Wihlgrahwi non. 6 45 r., 12 05 d., 4 35 d.; — No Wihlgrahwja šbr. 7 25 r., 1 30 d., 7 10 w.; no Wēlfandra augš- meem šbr. 7 34 r., 1 39 d., 7 19 w.; no Karapitālem šbr. 7 42 r., 1 47 d., 7 27 w.; Rīgā I non. 7 55 r., 2 00 d., 7 40 w.

Rīgas-Tukuma dšelszēļš.

No Rīgas šbr. 10 40 r., 6 w.; no Tornafalna šbr. 10 49 r., 6 09 w.; no Šafalauka šbr. 10 58 r., 6 18 w.; no Pūpēs šbr. 11 11 r., 6 31 w.; no Wēl- derineem šbr. 11 26 r., 6 46 w.; no Rā- foreem šbr. 11 36 r., 6 56 w.; no Dubul- teem šbr. 11 44 r., 7 04 w.; no Wēreem šbr. 11 56 r., 7 16 w.; no Siošas šbr. 12 08 d., 7 28 w.; no Kēmerem šbr. 12 27 d., 7 47 w.; no Šmardēs šbr. 12 47 d., 8 07 w.; Tukumā non. 1 07 d., 8 27 w. — No Tukuma šbr. 6 07 r., 2 58 d.; no Šmardēs šbr. 6 30 r., 3 20 d.; no Kēmerem šbr. 6 51 r., 3 41 d.; no Siošas šbr. 7 10 r., 3 59 d.; no Wēreem šbr. 7 23 r., 4 11 d.; no Dubulteem šbr. 7 38 r., 4 24 d.; no Wēreem šbr. 7 45 r., 4 31 d.; no Wēlderineem šbr. 7 58 r., 4 42 d.; no Pūpēs šbr. 8 11 r., 4 55 d.; no Šafalauka šbr. 8 27 r., 5 08 d.; no Tornafalna šbr. 8 37 r., 5 17 d.; Rīgā non. 8 45 r., 5 25 d.

Rīgas-Tukuma dšelszēļš brauzeeni wa- jabšās gabjumās pēctura ari pēe plat- formās Šollides (šarp Šafalauku un Pūpi).

Rīgas Wolderasas dšelszēļš.

No Rīgas II šbr. 6 05 r., 9 40 r., 11 05 r., 1 45 d., 3 40 w., 8 00 w., 10 45 w.; no Tornafalna šbr. 6 15 r., 9 50 r., 11 15 r., 1 55 d., 3 50 d., 8 10 w.; 10 55 w.; no Šafalauka šbr. 6 25 r., 11 25 r., 4 00 d., 8 20 w., 11 07 w.; no Wēlderineem šbr. 6 31 r., 11 31 r., 4 06 d., 8 26 w., 11 13 w.; Wolderasā non. 6 50 r., 11 50 r., 4 25 d., 8 45 w., 11 32 w.; no Wolder- asas šbr. 6 55 r., 11 55 r., 4 30 d., 8 50 w., 11 37 w.; Dšas-bambi non. 7 00 r., 12 00 d., 4 35 d., 8 55 w., 11 42 w.; — No Dšas-bambja šbr. 7 25 r., 12 25 d., 5 21 d., 9 20 w., 11 57 w.; Wolderasā non. 7 30 r., 12 30 d., 5 26 d., 9 25 w., 12 02 n.; no Wolderasas šbr. 7 35 r., 12 35 d., 5 31 w., 9 30 w., 12 07 n.; no Wēlderineem šbr. 7 56 r., 12 56 d., 5 52 d., 9 51 w., 12 28 n.; no Šafalauka šbr. 8 02 r., 10 10 r., 1 02 d., 2 17 w., 5 58 d., 9 57 w., 12 34 n.; no Tornafalna šbr. 8 12 r., 10 20 r., 1 12 d., 2 27 d., 6 10 w., 10 07 w., 12 44 n.; Rīgā II non. 8 43 r., 10 28 r., 1 20 d., 2 35 d., 6 18 w., 10 15 w., 12 52 n.

Rīgas-Wošchritu dšelszēļš.

No Rīgas II šbr. 9 24 r., 2 05 d., 11 06 w.; no Tornafalna šbr. 9 35 r., 2 16 r., 11 16 w.; no Dšines šbr. 10 05 r., 2 46 d., 11 44 w.; Jelgawā non. 10 33 r., 3 14 d., 12 10 n.; no Jelgawās šbr. 3 34 d., 12 20 n.; no Bārgades šbr. 3 59 d., 12 42 n.; no Wēreem šbr. 4 15 d., 12 56 n.; no Wēlderineem šbr. 4 38 d., 1 40 n.; no Wēlnēs šbr. 5 10 d., 1 40 n.; no Kuzes šbr. 5 35 d., 2 02 n.; no Rūbes m. šbr. 6 07 w., 2 30 w.; Wošchritas non. 6 36 w., 2 59 n. — No Wošchriteem šbr. 5 13 n., 8 33 w.; no Rūbes m. šbr. 5 52 n., 9 21 w.; no Kuzes šbr. 6 28 r., 10 03 w.; no Wēlnēs šbr. 6 50 r., 10 28 w.; no Wēlderineem šbr. 7 09 r., 10 48 w.; no Wēreem šbr. 7 25 r., 11 03 w.; no Bārgades šbr. 7 37 r., 11 22 w.; Jelgawā non. 7 58 r., 11 46 w.; no Jelgawās šbr. 8 13 r., 4 26 d., 12 11 n.; no Dšines šbr. 8 43 r., 4 59 d., 12 44 n.; no Tornafalna šbr. 9 14 r., 5 34 d., 1 20 n.; Rīgā II non. 9 20 r., 5 40 d., 1 26 n. Pušstānijas pahrodot biletēs un peenem- kagašču tistat libl nahtofšām štanjiam.

Mani jau daudzi gabus ar leetu peetischanu usnemtee krahschnee kartoni, kuri fatura

100 wehstulu lofsnes, ar un bej linijam,

un 100 kuverus

ar wahedu burteem glistā kreewu jeb Wahju burteem balti speestā druka par

1 rubli

isnablufchi glufchi tauudo, loti krahschnde isgrefnojumds un atradis drofchi tā laufa seemas fwehtu dahwana wifu peetischanu; pee tam peedohwaju smaltu

papeteriju

ar 50 lofsnem wifsmallā damu postpapira un 50 kuverem ar burteem balti speestā druka par

1 rubli un 1 rubli 25 kap.,

tā ari

gresnuma kafetes

ar smalkateem balteem un krahschneem wehstulu papireem un januaeem monogrammeem krahschneem, feltitā un sudrabotā druka, par dafchadām zenam un lubdu laipni laika apstellet.

August Lyra,

papiru, rakstamu un sibmejamu leetu tirgotawa wairumā un mašumā, konto-grahmatu un kuveru fabrika.

Beenteefigā, wišuwezatā un gruntigā Anglu magasina

J. Redlich, Rigā,

Kalku eelā

Nr. 1,

Kalku eelā

Nr. 1,

didinata un ceželta 1857. gadā.

Leels krahsjums

anglu, wahju, frantschu, amerikaneeschu un kreewu pretschu.

Buhwes leetas.

Smehdes un atflehgu kalfchanas eetaises.

Wisadi amatneeku rihki.

Cerofschu krahsjums.

Mifina besmeri, balansa, dezimal- un labibas-šwari.

Kapara un mifina gahsu-trahbas.

Rehka un fainneezibas eetaises.

Laukfainneezibas rihki.

Steiermarkas seenas, labibas- un atwafu-iskapfchu krahsjums.

Kapara, tehrauda, mifina un jaunšdraba bleki.

Musikas un optiski rihki.

Jakts-, šwejnneezibas- un dahrfa-rihki.

Hefu-semes mahla un grafita,

tā aridfan isbedšinati jeb isprowati

Salamander kaufeschanas podi preesch dšels, mifina, selta un sudraba kaufeschanas.

Karl Jansen'a

wihnu tirgotawa,

bibinata 1854. g.

Rigā, Schuhnu eelā Nr. 11, parterā.

Kreewijas un ahrsemju wihnu un wisadu spirituošu dšehreenu leelalā noliktawa.

!Lehtakās zenas!

„Mahjas Weeša Mehneschraksta“

otra burtnija isnahks scho peektdeen.

Binas faturs: 1) Indulis un Arija. No Sudrabu Edscha. 2) Ciropas brumotās tantās. No porutščika N. Wintera. (Weigas). 3) Belsazars. No H. Heines. Tulkojis Ed. Weidenbaums. 4) Bilwelu wairošchanas dafchads laimeds. No Dr. phil. R. Ballofcha. (Weigas). 5) Stahšis par zuhlu kura runajuse. No Rudolfa Blaumana. 6) Tur Egipte pee platās Niles. Tulkojis Ed. Weidenbaums. 7) Kudens watarā. No Porutu Zahna. 8) Zubras miščhi. No P. Mengela. 9) Teika. No Sudrabu Edscha. 10) Gribas audšmaščana. Turpinajums. 11) Rudeni. No Rudolfa Blaumana. 12) Britščla. 13) Veščhu walodas tulkojis J. Kr. 13) Bafala. No Swahrgutu Edwarda. 14) Par pubščhtotajeem, homeopateem un „naturheilereem“, jeb apfinigeem un neapfinigeem trahpneeteem ahršmeezibā. No Dr. P. Kalnina. 15) Dšihwes audeklis. No Burinu Karla (Amerikā). 16) Pirmā wispahreja eedšimotaju staitišchana kreewijā. Pehž „Pyckoee Borarerso“ no adwofata R. Waltera. 17) Saulgreesite. Nowelete no Ašpafijas. Turpinajums. 18) Wehl tu nefini. Dšejols no Rudolfa Blaumana. 19) Lautpufitei. No Swahrgutu Edwarda. 20) Turčija. (Ar bildem.) No Dr. phil. R. Ballofcha. 21) 33 zitu tautu rakšmeezibas. No Teodora. 22) M. par tewi. 33gauri dšejneela R. E. Šōōta dšejota „Oh mul oleks“ tulkojums no Swahrgutu Edwarda. 23) Dafchadi raksti: Grahmatu galds. — Atrakta pilšehta. — Waj ir derigi gulstā lafit. — Par tabdu seeweščhu preješchanoš, kurām bahluma laite jeb kuras ašmstruhzigas (Chlorosis). — Jammodes plinte. — Rogrimufe pilšehta. — Pafinojumi.

„Mehneschraksts“ isnahk reij mehneši un malfā par scho zeturdal gadu, lihds 1. janwarim 1896. g.:

„Mahjas Weeša“ abonenteem:	Teem, kas naw „Mahjas Weeša“ abonenti:
Bes peesuhstischanas 50 kap.	Bes peesuhstischanas 70 kap.
Ar peesuhstichanu 60 "	Ar peesuhstichanu 80 "

„M. W. Mehneschraksts“ kopā ar „M. W.“:	Teem, kas naw „Mahjas Weeša“ abonenti:
Bes peesuhstichanas. 3 rbl. 60 kap. par gadu.	Bes peesuhstichanas. 2 rbl. 60 kap. par gadu.
Ar peesuhstichanu . 5 " " " "	Ar peesuhstichanu . 3 " " " "

„Burtņija malfā 30 kap.“

Apstellejumi top peenenti:

Ernsta Plates drukatawā, Rigā, pee Petera basnijās un wisās grahmatu tirgotawās.

Augstzeenibā Dr. phil. Arnolds Plates, „Mahjas Weeša Mehneschraksta“ isdeweis.

„Mahjas Weeša“ apstelleschana uf nahlamo 1896. g. teel katrā laikā peenenti.

Weitāla atwehrišana.

Zeen. Stukmanu un aplahrtmes publikai zaur scho šinuju, ta no 10. novembra šch. g. esmu atwehris

Stukmanu-Plawixas grahmatu pahredotawu, faweenotu ar grahmatu seetuwi.

Peedahwaju wisadas grahmatas, sewiščhi skolam. Spezialitete: Pagasta teefu un walfchu grahmatas, blančetes, pawehšes u. t. t.

Peenemščhu apstelleschānu un fludinajumus uf wiseem laitrafsteem.

Augstzeenibā J. Steikmann.

Miltu un dafchadu produktu spezial-noliktawa, masā Grehžneeku eelā Nr. 3.

Krahsjumā weenmehtr atronās:

Roštowas, Wastawas, Saratowas, Zelisawetgrades, Karlowas, Rifewas un žitas kweeščhu miltu fortes, rudsu milti, bihdelesi rudsu milti, kartupelu milti, gruhbes, rihš, gruhbu putraini, Keisara putraini, šani, anfu putraini, gruhbu milti, grifu putraini, manna, pupas, baribas anfas, Arimas abholi, Mešinas aselšini, žitroni, šibrups, wisse u. t. pr.

Edgar Mitschke.

Telefons Nr. 577.

Stufatur gipšis, alabastera gipšis, pirmās fortes famaltais krihts, glaseti un neglaseti krahsnis-podini, balti glasetas krahsnis un kamini, krahsfaini glasetas krahsnis un kamini.

Janns: Majolika (wairakfahrt gl.) krahsnis un kamini, Rokoko-krahsnis, baltas, šlonšaula krahsā, krahsfainas un ar apselšimeem u. t. t.

Zelma & Boehma

gipfa, famalta krihta, krahsnu un mahlu pretschu fabrika. Noliktawa un krahsnu islahde Ceatra bulwari Nr. 11.

Labako

šchaujānu un akmiņu sprahdšūn-šchanas pulweri.

Šmehginatās no pakal- un preeščigalā labdejamas šintes, glihst nostrahbatus rewolwerns, dafchads šimēda

wifas fortes patronas, pistonas, lūntas un stroles, tā ari wisadus medibas rihkus loti leelā iswehē peedahwā par lehtakām zenam

Johannes Mitschke, tehrauda preeščhu un cerofschu magasina Rigā, Rungu eelā Nr. 11.

Seemela

apdroščināšchanas beedriha.

Wisangstali apšiprinata 1872. g. Pamata-kapitāls 1,200,000 rbl.

lihds ar eewehrojānu rezervēs kapitālu.

Apdroščina

pret ugunsbreešmam

wifadu kufinānu un nelufinānu iħp-ščūnu, prežes, fabrikas u. t. t.

Agenti: Brahli Fraenkel, leel. Smilšču eelā Nr. 17, Reppiena namā.

Telefons Nr. 13.

Rigā, Rungu eelā

Rigā, Hafferberga namā.

Par fabrikas zenam dabujami

audekli, linn un pakulu dšijas

Rigas fabrikas noliktawā,

K. Lorch & beedr., Rigā, Rungu eelā Nr. 22.